

รายละเอียดหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : ศูนย์ท่าพระจันทร์ คณะนิติศาสตร์

ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25440051100746
ภาษาไทย : หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาษาอังกฤษ : Master of Laws Program

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม : นิติศาสตรมหาบัณฑิต
Master of Laws
ชื่อย่อ : น.ม.
LL.M.

3. วิชาเอก

สาขากฎหมายเอกชน (Private Law)
สาขากฎหมายอาญา (Criminal Law)
สาขากฎหมายมหาชน (Public Law)
สาขากฎหมายระหว่างประเทศ (International Law)
สาขากฎหมายธุรกิจ (Business Law)
สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Regulation)
สาขากฎหมายภาษี (Tax Law)
สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural Resources and Environmental Law)

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาโทศึกษา 2 ปีการศึกษา

5.2 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 ปรับปรุงจากหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เดือนสิงหาคม 2561

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 6/2561 เมื่อวันที่ 25 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2562

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังจบการศึกษา

- (1) อาจารย์
- (2) ที่ปรึกษากฎหมายภาครัฐและภาคเอกชน
- (3) นักวิชาการ
- (4) ผู้พิพากษา
- (5) อัยการ
- (6) ทหาร
- (7) ตำรวจ
- (8) นิติกร
- (9) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (10) ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานขององค์กรของรัฐและองค์กรธุรกิจต่าง ๆ

9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตร จำนวน 3 คน

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีที่จบ
1	3429900197XXX	ศาสตราจารย์	สุรพล นิติไกรพจน์	- Doctorat de Droit (Mention tres honorable) l'Université Robert Schuman, France, 2533 - D.E.A. de droit public Université Strasbourg III, France, 2530 - น.บ.ท., เนติบัณฑิตยสภา, 2526 - น.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524
2	3101200950XXX	ศาสตราจารย์	สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล	- Doctorat en droit (Mention Très Honorable) l' Université des Sciences Sociale de Toulouse France, 2533 - น.ม. (กฎหมายอาญา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527 - น.บ.ท., เนติบัณฑิตยสภา, 2522 - น.บ.(เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521
3	3739900044XXX	ศาสตราจารย์	ไพฑูริย์ เอกจริยกร	- Docteur en droit (Mention très honorable) l'Universite de Nantes France, 2531 - D.E.A. de Sciences Humaines et Juridique de la mer (Mention assez bien) Université de Nantes France, 2529 - D.S.U de droit commercial, Université Paris II, France, 2528 - น.ม. (กฎหมายมหาชน), 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ปีที่จบ
				- น.บ.ท., เนติบัณฑิตยสภา, 2522 - น.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ท่าพระจันทร์

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบันที่มีความเชื่อมโยงในแบบไร้พรมแดนรวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการเกิดขึ้นของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้กฎหมายที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น การศึกษาชั้นสูงจึงมีความจำเป็นสำหรับรองรับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

กฎหมายกับสังคมและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทางสังคมย่อมส่งผลต่อการจัดทำแผนการศึกษากฎหมาย เช่น กระแสสังคมที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับบทลงโทษตามกฎหมาย หรือการปรับปรุงรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศที่เกิดจากกระแสทางสังคมที่มีความหลากหลายทางความคิดย่อมเป็นตัวอย่งที่ดีของการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาหลักสูตร

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวในข้อ 11 ทำให้หลักสูตรจำเป็นต้องปรับแผน แต่เนื่องจากการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาดังกล่าวนั้นไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาของหลักสูตรโดยตรง เพราะหลักสูตรเน้นการค้นคว้าวิจัยจึงมีการกำหนดรายวิชาที่จะต้องศึกษาประกอบกับการทำวิจัยควบคู่กัน ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้วยการปรับให้มีเงื่อนไขการศึกษาโดยการสนับสนุนให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์วารสารระดับชาติและนานาชาติ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

การพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพให้ได้มาตรฐานระดับชาติ และระดับนานาชาติ รวมถึงผลิตผลงานวิจัยในสาขาวิชา เพื่อบูรณาการด้านกฎหมายที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

ไม่มี

13.2 รายวิชาที่เปิดสอนให้คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

ไม่มี

13.3 การบริหารจัดการ

ไม่มี

ข้อมูลเฉพาะหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

มุ่งเน้นการศึกษาที่มีการค้นคว้าวิจัยด้านนิติศาสตร์ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามภาวะเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนไทยแลนด์ 4.0

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

กฎหมายเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่สำคัญของรัฐในการจัดระเบียบสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ ดังนั้น หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต จึงเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทางนิติศาสตร์ ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศ จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ในขณะเดียวกันเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรมีลักษณะดังนี้

1.3.1 มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพทางนิติศาสตร์ อันเป็นการรองรับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการ

1.3.2 มีความรู้ความสามารถและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นนำของต่างประเทศ

1.3.3 มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขานิติศาสตร์เพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ใหม่และทันสมัย เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปช่วยแก้ไขปัญหากฎหมายและพัฒนากฎหมายให้กับสังคมและประเทศชาติ

1.3.4 มีความชำนาญทางกฎหมายเฉพาะด้านในสาขาต่างๆ ดังนี้

- สาขากฎหมายเอกชน (Private Law)
- สาขากฎหมายอาญา (Criminal Law)
- สาขากฎหมายมหาชน (Public Law)
- สาขากฎหมายระหว่างประเทศ (International Law)
- สาขากฎหมายธุรกิจ (Business Law)
- สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Regulation)
- สาขากฎหมายภาษี (Tax Law)
- สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural Resources and Environmental Law)

2.แผนพัฒนาปรับปรุง คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายใน 5 ปี

แผนการพัฒนา/การเปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ.กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของ สกอ. - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
2. ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาด้านกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของภาครัฐและภาคเอกชน - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านวิชาการ ความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยเฉลี่ยในระดับดี
3. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพจากการนำความรู้ด้านกฎหมายไปปฏิบัติงานจริง	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้มีผลงานวิจัยเผยแพร่ผลงานแก่องค์กรภายนอกอย่างสม่ำเสมอ - บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนต่ออาจารย์ในหลักสูตร - จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศ

หมวดที่ 3. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา 1 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจมีภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษา ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

นอกวัน – เวลาราชการ

เรียนจันทร์ – ศุกร์ เวลา 17.30 ถึง 20.30 น.

เสาร์ เวลา 09.00 ถึง 16.00 น.

ภาคการศึกษา 1 เดือนสิงหาคม – เดือนธันวาคม

ภาคการศึกษา 2 เดือนมกราคม – เดือนพฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2561 ข้อ 22 และมีคุณสมบัติดังนี้

1. กรณีทั่วไป

(1) เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีสายนิติศาสตร์ จากสถาบันการศึกษาในหรือต่างประเทศซึ่งสภามหาวิทยาลัยให้การรับรอง และผู้ที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีที่มีสิทธิ์สมัครสอบได้ แต่ต้องสำเร็จปริญญาตรี ก่อนขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และ

(2) ต้องมีผลการสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL (Paper-based) หรือ TOEFL (ITP) หรือ TOEFL (CBT) หรือ TOEFL (IBT) หรือ IELTS โดยไม่มีกำหนดคะแนนขั้นต่ำ แต่ผลการสอบภาษาอังกฤษดังกล่าว จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาผลการสอบข้อเขียน ทั้งนี้ ผลการสอบภาษาอังกฤษดังกล่าวต้องได้มาไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร

(3) สำหรับผู้เข้าศึกษาต่างชาติต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาตรีสายนิติศาสตร์ จากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยให้การรับรอง และมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนการสอบคัดเลือกคณะดำเนินการโดยวิธีการพิเศษโดยได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี ซึ่งเป็นการสอบสัมภาษณ์ในสาขาวิชานั้น

1.2 กรณีส่งเสริมผู้มีประสบการณ์

(1) เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีสายนิติศาสตร์ จากสถาบันการศึกษาในหรือต่างประเทศซึ่งสมาชิกมหาวิทยาลัยให้การรับรอง และ

(2) ต้องมีผลการสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL (Paper-based) หรือ TOEFL (ITP) หรือ TOEFL (CBT) หรือ TOEFL (IBT) หรือ IELTS โดยไม่มีกำหนดคะแนนขั้นต่ำ แต่ผลการสอบภาษาอังกฤษดังกล่าว จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาผลการสอบข้อเขียน ทั้งนี้ ผลการสอบภาษาอังกฤษดังกล่าวต้องได้มาไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร และ

(3) ต้องมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สมัครเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี (นับถึงวันที่สมัคร) และคำรับรองจากผู้บังคับบัญชาว่าผู้สมัครได้ทำงานในตำแหน่งนั้น และมีระยะเวลาการทำงานตามที่กำหนด กรณีผู้สมัครประกอบวิชาชีพอิสระจะต้องแสดงหลักฐานประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น หลักฐานการจดทะเบียน หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

1. กรณีทั่วไป

(1) การสอบข้อเขียนวิชากฎหมาย 4 ข้อ

- 1) หลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 2) หลักกฎหมายอาญา
- 3) หลักกฎหมายมหาชน
- 4) หลักกฎหมายระหว่างประเทศ

(2) การสอบสัมภาษณ์ ผู้ที่ผ่านการสอบข้อเขียนในสาขาวิชาใดจะต้องเข้าสอบสัมภาษณ์ในสาขาวิชานั้น

2. กรณีส่งเสริมผู้มีประสบการณ์

(1) การสอบข้อเขียน ผู้สมัครสอบแต่ละสาขาเข้าสอบข้อเขียนวิชากฎหมายในสาขาที่ตนเองสมัคร 1 ข้อ

(2) การสอบสัมภาษณ์ ผู้สมัครสอบแต่ละสาขาจะต้องเข้าสอบสัมภาษณ์ในสาขาวิชานั้น

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ไม่มี

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

ไม่มี

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

ในแต่ละปีการศึกษาจะรับนักศึกษาปีละ 190 คน

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา									
	2561		2562		2563		2564		2565	
	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
ชั้นปีที่ 1	150	40	150	40	150	40	150	40	150	40
ชั้นปีที่ 2	-		150	40	150	40	150	40	150	40
รวม	150	40	300	80	300	80	300	80	300	80
คาดว่าจะจบการศึกษา	-		150	40	150	40	150	40	150	40

*หมายเหตุ : แผน ก แบบ ก 2 และแผน ข เป็นการประมาณการทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนักศึกษาเป็นผู้เลือกแผนการศึกษา

2.6 งบประมาณตามแผน

ใช้งบประมาณ ดังนี้

งบดำเนินการ		36,956,450	บาท
หมวดค่าตอบแทน	9,117,450		บาท
หมวดค่าใช้สอย	3,092,760		บาท
หมวดค่าวัสดุ	290,000		บาท
หมวดเงินอุดหนุน	40,000		บาท
หมวดค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	70,000		บาท
หมวดค่าใช้จ่ายผันแปร	24,346,240		บาท

ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา 37,200 บาทต่อปี โดยมีการบริหารจัดการเป็นโครงการบริการการศึกษา (เพื่อรับปริญญา) (โครงการพิเศษ)

2.7 ระบบการจัดการศึกษา

- จัดการศึกษาแบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต

ระยะเวลาศึกษา เป็นหลักสูตรแบบไม่เต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร อย่างน้อย 4 ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติ

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

3.1.2.1 แผน ก แบบ ก 2 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

1) วิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
2) วิชาบังคับเลือก	3	หน่วยกิต
3) วิชาเลือก	6	หน่วยกิต
4) วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต

3.1.2.2 แผน ข (ศึกษารายวิชาและไม่ทำวิทยานิพนธ์)

1) วิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
2) วิชาบังคับเลือก	3	หน่วยกิต
3) วิชาเลือก	12	หน่วยกิต
4) การค้นคว้าอิสระ	6	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา รหัสนี้ประกอบด้วย อักษรย่อ 2 ตัว และเลขรหัส 3 ตัว โดยมี
ความหมาย ดังนี้

อักษรย่อ น./LA	หมายถึง	คณะ
เลขหลักสิบ	หมายถึง	สาขาวิชา
เลข 1	หมายถึง	กฎหมายเอกชน
เลข 2	หมายถึง	กฎหมายอาญา
เลข 3	หมายถึง	กฎหมายมหาชน
เลข 4	หมายถึง	กฎหมายระหว่างประเทศ
เลข 5	หมายถึง	กฎหมายธุรกิจ
เลข 6	หมายถึง	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ
เลข 7	หมายถึง	กฎหมายภาษี
เลข 8	หมายถึง	กฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขหลักร้อย	เลข 6 หมายถึง	วิชาระดับต้น
	เลข 7 หมายถึง	วิชาระดับสูง และการค้นคว้าอิสระ
	เลข 8 หมายถึง	วิทยานิพนธ์

3.1.3.1 วิชาบังคับ นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาบังคับในสาขา จำนวน 5 วิชา รวม

15 หน่วยกิต

01 สาขากฎหมายเอกชน

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.610 LA610	ทฤษฎีกฎหมายเอกชน Theory Private Law	3(3-0-9)
น.611 LA611	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชั้นสูง Advanced Civil and Commercial Law	3(3-0-9)
น.710 LA710	การระงับข้อพิพาท Dispute Settlement	3(3-0-9)
น.711 LA711	ปัญหากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ Selected Problems in Civil and Commercial Law	3(3-0-9)
น.712 LA712	สัมมนากฎหมายเอกชน Private Law Seminar	3(3-0-9)

02 สาขากฎหมายอาญา

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.620 LA620	กฎหมายอาญาชั้นสูง Advanced Criminal Law	3(3-0-9)
น.621 LA621	อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาชั้นสูง Advanced Criminology and Penology	3(3-0-9)
น.720 LA720	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาชั้นสูง Advanced Criminal Procedures	3(3-0-9)
น.721 LA721	ปัญหากฎหมายอาญา Selected Problems in Criminal Law	3(3-0-9)
น.722 LA722	สัมมนากฎหมายอาญา Criminal Law Seminar	3(3-0-9)

03 สาขากฎหมายมหาชน

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.630 LA630	กฎหมายรัฐธรรมนูญชั้นสูง Advanced Constitutional Law	3(3-0-9)
น.631 LA631	กฎหมายปกครองชั้นสูง Advanced Administrative Law	3(3-0-9)
น.730 LA730	กฎหมายการเงินการคลังชั้นสูง Law of Advanced Public Finance	3(3-0-9)
น.731 LA731	ปัญหากฎหมายมหาชน Selected Problems in Public Law	3(3-0-9)
น.732 LA732	สัมมนากฎหมายมหาชน Public Law Seminar	3(3-0-9)

04 สาขากฎหมายระหว่างประเทศ

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.640 LA640	กฎหมายระหว่างประเทศชั้นสูง Advanced International Law	3(3-0-9)
น.641 LA641	กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ International Economic Law	3(3-0-9)
น.642 LA642	ปัญหากฎหมายสนธิสัญญา Problems in the Law of Treaties	3(3-0-9)
น.741 LA741	ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศ Selected Problems in International Law	3(3-0-9)
น.742 LA742	สัมมนากฎหมายระหว่างประเทศ International Law Seminar	3(3-0-9)

05 สาขากฎหมายธุรกิจ

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.650 LA650	กฎหมายองค์กรธุรกิจชั้นสูง Advanced Business Organizations Law	3(3-0-9)
น.651 LA651	กฎหมายภาษีอากรชั้นสูง Advanced Taxation Law	3(3-0-9)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.750 LA750	กฎหมายการค้าและการลงทุน Investment and Trade Law	3(3-0-9)
น.751 LA751	ปัญหากฎหมายธุรกิจ Selected Problems in Business Law	3(3-0-9)
น.752 LA752	สัมมนากฎหมายธุรกิจ Business Law Seminar	3(3-0-9)

06 สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.660 LA660	การซื้อขายระหว่างประเทศ International Sale of Goods	3(3-0-9)
น.661 LA661	กฎหมายว่าด้วยการเงินในธุรกิจระหว่างประเทศ International Financial Law	3(3-0-9)
น.760 LA760	การขนส่งทางทะเล Contract of Affreightment	3(3-0-9)
น.761 LA761	ปัญหากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ Selected Problems in International Trade Law	3(3-0-9)
น.762 LA762	สัมมนากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ International Trade Regulation Seminar	3(3-0-9)

07 สาขากฎหมายภาษี

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.670 LA670	กฎหมายภาษีเงินได้ Income Tax Law	3(3-0-9)
น.671 LA671	กฎหมายภาษีการบริโภค Consumption Tax Law	3(3-0-9)
น.672 LA672	ทฤษฎีกฎหมายภาษีอากร Theory of Tax Law	3(3-0-9)
น.771 LA771	ปัญหากฎหมายภาษีอากร Selected Problems in Taxation Law	3(3-0-9)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.772 LA772	สัมมนากฎหมายภาษี Tax Law Seminar	3(3-0-9)

08 สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.680 LA680	กฎหมายและนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ Natural Resources Law and Policy	3(3-0-9)
น.681 LA681	กฎหมายสิ่งแวดล้อมขั้นสูง Advanced Environmental Law	3(3-0-9)
น.780 LA780	กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ International Environmental Law	3(3-0-9)
น.781 LA781	ปัญหากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม Selected Problems in Natural Resources and Environmental Law	3(3-0-9)
น.782 LA782	สัมมนากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม Natural Resources and Environmental Seminar	3(3-0-9)

3.1.3.2 วิชาบังคับเลือก นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาบังคับเลือกในสาขา จำนวน 1 วิชา รวม 3 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากรายวิชา ดังต่อไปนี้

01 สาขากฎหมายเอกชน

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.613 LA613	คอมมอนลอว์ Common Law System	3(3-0-9)
น.614 LA614	นิติปรัชญา Philosophy of Law	3(3-0-9)
น.615 LA615	ซีวิลลอว์ Civil Law System	3(3-0-9)

02 สาขากฎหมายอาญา

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.723 LA723	กฎหมายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ Law of Economic Crimes	3(3-0-9)
น.726 LA726	ปัญหากฎหมายพยาน Selected Problems in Law of Evidence	3(3-0-9)
น.743 LA743	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญาและความร่วมมือ ระหว่างประเทศในทางอาญา Criminal International Law and Mutual Assistance in Criminal Matters	3(3-0-9)

03 สาขากฎหมายมหาชน

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.733 LA733	กฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองเปรียบเทียบ Comparative Administrative Procedure Law	3(3-0-9)
น.734 LA734	กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน Administration Organization Law	3(3-0-9)
น.735 LA735	หลักการและปัญหาในกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ Principles and Problems in Public Economic Law	3(3-0-9)
น.737 LA737	กฎหมายวิธีพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ Comparative Constitutional Procedure Law	3(3-0-9)

04 สาขากฎหมายระหว่างประเทศ

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.643 LA643	ปัญหากฎหมายทะเล Problems in Law of Sea	3(3-0-9)
น.740 LA740	กฎหมายองค์การระหว่างประเทศ Law of International Organizations	3(3-0-9)
น.746 LA746	สิทธิมนุษยชน Human Rights	3(3-0-9)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.749 LA749	ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการทูตและการกงสุล Selected Problems in International Law on Diplomatic and Consular Relations	3(3-0-9)

05 สาขากฎหมายธุรกิจ

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.710 LA710	การระงับข้อพิพาท Dispute Settlement	3(3-0-9)
น.755 LA755	ปัญหากฎหมายป้องกันการผูกขาดและการกีดกันทางการค้า Selected Problems in Antitrust Law	3(3-0-9)
น.764 LA764	กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศ International Business Law	3(3-0-9)

06 สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.656 LA656	ปัญหากฎหมายขนส่งทางบก ทางอากาศและขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ Selected Problems in Land and Air Carriage Law	3(3-0-9)
น.758 LA758	ปัญหากฎหมายพาณิชย์นาวี Selected Problems in Law of Admiralty	3(3-0-9)
น.763 LA763	ปัญหากฎหมายการเงินและการธนาคารระหว่างประเทศ Selected Problems in International Monetary and Banking Law	3(3-0-9)
น.764 LA764	กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศ International Business Law	3(3-0-9)
น.765 LA765	กฎหมายประกันภัยทางทะเล Maritime Insurance Law	3(3-0-9)

07 สาขากฎหมายภาษี

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.770 LA770	กฎหมายภาษีความมั่งคั่งและภาษีท้องถิ่น Wealth Tax and Local Tax Law	3(3-0-9)
น.774 LA774	กฎหมายภาษีอากรระหว่างประเทศ International Taxation Law	3(3-0-9)

08 สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.786 LA786	กฎหมายสิ่งแวดล้อมเปรียบเทียบ Comparative Environmental Law	3(3-0-9)
น.788 LA788	กฎหมายพลังงาน Energy Law	3(3-0-9)

3.1.3.3 วิชาเลือก

นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 และนักศึกษา แผน ข ให้เลือกศึกษาจากวิชาเลือก หรือหมวดวิชาบังคับนอกสาขา หรือวิชาบังคับเลือกนอกสาขา ดังนี้

- 1) นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 ให้เลือกศึกษารายวิชา จำนวน 2 วิชา รวม 6 หน่วยกิต
- 2) นักศึกษาแผน ข ให้เลือกศึกษารายวิชา จำนวน 4 วิชา รวม 12 หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.616 LA616	หลักกฎหมายแพ่งเยอรมัน German Civil Law Principles	3(3-0-9)
น.637 LA637	หลักกฎหมายมหาชนเยอรมัน German Public Law Principles	3(3-0-9)
น.653 LA653	ปัญหากฎหมายสถาบันการเงิน Selected Problems in Financial Institution Law	3(3-0-9)
น.654 LA654	ปัญหากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา Selected Problems in Intellectual Property Law	3(3-0-9)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.655 LA655	ปัญหากฎหมายอุตสาหกรรมและการลงทุน Selected Problems in Industrial and Investment Law	3(3-0-9)
น.657 LA657	กฎหมายประกันภัยและการจัดการความเสี่ยง Insurance Law and Risk Management	3(3-0-9)
น.658 LA658	การบริหารธุรกิจและการจัดงานบุคคล Business Administration Law	3(3-0-9)
น.673 LA673	กฎหมายการคลังและภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Fiscal Law and Taxation of Local Government	3(3-0-9)
น.713 LA713	นิติศึกษาทางสังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ Historical Sociological Study of Law	3(3-0-9)
น.714 LA714	ประวัติและสถาบันกฎหมายโรมัน History and Institutions of Roman Law	3(3-0-9)
น.715 LA715	ประวัติศาสตร์กฎหมายเอกชน History of Private Law	3(3-0-9)
น.724 LA724	ประวัติศาสตร์กฎหมายอาญา History of Criminal Law	3(3-0-9)
น.725 LA725	การบริหารงานยุติธรรม Administration of Criminal Justice	3(3-0-9)
น.736 LA736	ประวัติศาสตร์กฎหมายมหาชน History of Public Law	3(3-0-9)
น.744 LA744	ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล Selected Problems in Private International Law	3(3-0-9)
น.745 LA745	กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ International Humanitarian Law	3(3-0-9)
น.747 LA747	ปัญหากฎหมายการบินอากาศและอวกาศ Selected Problems in Aviation and Aerospace Laws	3(3-0-9)
น.748 LA748	ปัญหากฎหมายสหภาพยุโรป Selected Problems in European Union Law	3(3-0-9)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.754 LA754	กฎหมายฟื้นฟูกิจการและล้มละลาย Bankruptcy and Business Reorganization	3(3-0-9)
น.756 LA756	ปัญหากฎหมายแรงงานและประกันสังคม Selected Problems in Labour Law and Social Security	3(3-0-9)
น.757 LA757	ปัญหากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค Selected Problems in Consumer Protection Law	3(3-0-9)
น.759 LA759	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ Selected Problems in Information Technology Law	3(3-0-9)
น.773 LA773	กฎหมายวิธีสบัญญัติทางภาษีอากร Taxation Procedure	3(3-0-9)
น.775 LA775	กฎหมายบัญชีภาษีอากร Tax Accounting Law	3(3-0-9)
น.783 LA783	ปัญหากฎหมายการเกษตรและสถาบันการเกษตร Problems in Agriculture and Agricultural Institution Law	3(3-0-9)
น.784 LA784	ปัญหาการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม Problem on Environmental Litigation	3(3-0-9)
น.785 LA785	ปัญหาสิ่งแวดล้อมในธุรกิจระหว่างประเทศ Environmental Issue in International Transaction	3(3-0-9)
น.787 LA787	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม Legal Problems Concerning to Environmental Impact Assessment	3(3-0-9)
น.789 LA789	กฎหมายมรดกทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว Cultural Heritage and Tourism Law	3(3-0-9)
น.799 LA799	ปัญหากฎหมายในปัจจุบัน Current Legal Issues	3(3-0-9)

3.1.3.4 วิทยานิพนธ์ (สำหรับนักศึกษาแผน ก แบบ ก 2)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.800 LA800	วิทยานิพนธ์ Thesis	12 หน่วยกิต

3.1.3.5 การค้นคว้าอิสระ (แผน ข)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
น.700 LA700	การค้นคว้าอิสระ Independent Study	6 หน่วยกิต

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1					
แผน ก แบบ ก 2			แผน ข		
ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต		ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต	
สาขากฎหมายเอกชน					
น.610	ทฤษฎีกฎหมายเอกชน	3	น.610	ทฤษฎีกฎหมายเอกชน	3
น.611	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชั้นสูง	3	น.611	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชั้นสูง	3
ปีการศึกษาที่ 1					
แผน ก แบบ ก 2			แผน ข		
ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต		ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต	
น.710	การระงับข้อพิพาท	3	น.710	การระงับข้อพิพาท	3
สาขากฎหมายอาญา					
น.620	กฎหมายอาญาชั้นสูง	3	น.620	กฎหมายอาญาชั้นสูง	3
น.621	อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาชั้นสูง	3	น.621	อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาชั้นสูง	3
น.720	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาชั้นสูง	3	น.720	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาชั้นสูง	3
สาขากฎหมายมหาชน					
น.630	กฎหมายรัฐธรรมนูญชั้นสูง	3	น.630	กฎหมายรัฐธรรมนูญชั้นสูง	3
น.631	กฎหมายปกครองชั้นสูง	3	น.631	กฎหมายปกครองชั้นสูง	3
น.730	กฎหมายการเงินการคลังชั้นสูง	3	น.730	กฎหมายการเงินการคลังชั้นสูง	3

ปีการศึกษาที่ 1					
แผน ก แบบ ก 2			แผน ข		
ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต
สาขากฎหมายระหว่างประเทศ					
น.640	กฎหมายระหว่างประเทศชั้นสูง	3	น.640	กฎหมายระหว่างประเทศชั้นสูง	3
น.641	กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	3	น.641	กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	3
น.642	ปัญหากฎหมายสนธิสัญญา	3	น.642	ปัญหากฎหมายสนธิสัญญา	3
สาขากฎหมายธุรกิจ					
น.650	กฎหมายองค์การธุรกิจชั้นสูง	3	น.650	กฎหมายองค์การธุรกิจชั้นสูง	3
น.651	กฎหมายภาษีอากรชั้นสูง	3	น.651	กฎหมายภาษีอากรชั้นสูง	3
น.750	กฎหมายการค้าและการลงทุน	3	น.750	กฎหมายการค้าและการลงทุน	3
สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ					
น.660	การซื้อขายระหว่างประเทศ	3	น.660	การซื้อขายระหว่างประเทศ	3
น.661	กฎหมายว่าด้วยการเงินในธุรกิจระหว่างประเทศ	3	น.661	กฎหมายว่าด้วยการเงินในธุรกิจระหว่างประเทศ	3
น.760	การขนส่งทางทะเล	3	น.760	การขนส่งทางทะเล	3
สาขากฎหมายภาษี					
น.670	กฎหมายภาษีเงินได้	3	น.670	กฎหมายภาษีเงินได้	3
น.671	กฎหมายภาษีการบริโภค	3	น.671	กฎหมายภาษีการบริโภค	3
น.672	ทฤษฎีกฎหมายภาษีอากร	3	น.672	ทฤษฎีกฎหมายภาษีอากร	3
สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
น.680	กฎหมายและนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	3	น.680	กฎหมายและนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	3
น.681	กฎหมายสิ่งแวดล้อมชั้นสูง	3	น.681	กฎหมายสิ่งแวดล้อมชั้นสูง	3
น.780	กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	3	น.780	กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	3
รวม		9	รวม		9
สาขากฎหมายเอกชน					
น.711	ปัญหากฎหมายแพ่งและพาณิชย์	3	น.711	ปัญหากฎหมายแพ่งและพาณิชย์	3
น.712	สัมมนากฎหมายเอกชน	3	น.712	สัมมนากฎหมายเอกชน	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3

ปีการศึกษาที่ 1					
แผน ก แบบ ก 2			แผน ข		
ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต
สาขากฎหมายอาญา					
น.721	ปัญหากฎหมายอาญา	3	น.721	ปัญหากฎหมายอาญา	3
น.722	สัมมนากฎหมายอาญา	3	น.722	สัมมนากฎหมายอาญา	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3
สาขากฎหมายมหาชน					
น.731	ปัญหากฎหมายมหาชน	3	น.731	ปัญหากฎหมายมหาชน	3
น.732	สัมมนากฎหมายมหาชน	3	น.732	สัมมนากฎหมายมหาชน	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3
สาขากฎหมายระหว่างประเทศ					
น.741	ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศ	3	น.741	ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศ	3
น.742	สัมมนากฎหมายระหว่างประเทศ	3	น.742	สัมมนากฎหมายระหว่างประเทศ	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3
สาขากฎหมายธุรกิจ					
น.751	ปัญหากฎหมายธุรกิจ	3	น.751	ปัญหากฎหมายธุรกิจ	3
น.752	สัมมนากฎหมายธุรกิจ	3	น.752	สัมมนากฎหมายธุรกิจ	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3
สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ					
น.761	ปัญหากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	3	น.761	ปัญหากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	3
น.762	สัมมนากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	3	น.762	สัมมนากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	3
สาขากฎหมายภาษี					
น.771	ปัญหากฎหมายภาษีอากร	3	น.771	ปัญหากฎหมายภาษีอากร	3
น.772	สัมมนากฎหมายภาษี	3	น.772	สัมมนากฎหมายภาษี	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3
สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
น.781	ปัญหากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	น.781	ปัญหากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3

ปีการศึกษาที่ 1					
แผน ก แบบ ก 2			แผน ข		
ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต
น.782	สัมมนากฎหมาย ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3	น.782	สัมมนากฎหมาย ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3
วิชาบังคับเลือก		3	วิชาบังคับเลือก		3
รวม		9	รวม		9
ปีการศึกษาที่ 2					
แผน ก แบบ ก 2			แผน ข		
ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต
วิชาเลือก		3	วิชาเลือก		3
วิชาเลือก		3	วิชาเลือก		3
น.800	วิทยานิพนธ์	3	วิชาเลือก		3
รวม		9	รวม		9
ปีการศึกษาที่ 2					
ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต
น.800	วิทยานิพนธ์	9	วิชาเลือก		3
			น.700	การค้นคว้าอิสระ	6
รวม		9	รวม		9
หมายเหตุ *คณะฯเปิดให้มีการสอบประมวลความรู้ปีละ 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 เดือนเมษายน ครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม ครั้งที่ 3 เดือนธันวาคม					

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

3.1.5.1 คำอธิบายรายวิชา

3.1.5.1.1 วิชาบังคับ

01 สาขากฎหมายเอกชน

น.610 ทฤษฎีกฎหมายเอกชน 3(3-0-9)

LA610 Theory of Private Law

รากฐานทางความคิดทฤษฎีและวิวัฒนาการทางกฎหมายและวิชานิติศาสตร์อันเป็นที่มาของระบบกฎหมายเอกชน เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพบุคคล เจตนา ความรับผิดชอบ ความเสมอภาค ความสุจริตและหลักการพื้นฐานของนิติสัมพันธ์แบบต่าง ๆ เป็นต้น

This course seeks to explore concepts, theories and evolution of law and jurisprudence underlying the private law, e.g. theories concerning legal personality, intent, liability, equality, good faith, and fundamental principles of legal relations.

น.611 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชั้นสูง 3(3-0-9)

LA611 Advanced Civil and Commercial Law

หลักพื้นฐานในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะต่าง ๆ เช่น บุคคล นิติกรรม หนี้ (รวมถึงลักษณะทั่วไปของหนี้ สัญญา จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ และละเมิด) ทรัพย์ ครอบครัว มรดก และพัฒนาการใหม่ ๆ ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายต่างประเทศที่สำคัญ และโดยวิเคราะห์แนวคำสอนและแนวคำพิพากษาคงตลอดจนปัญหาทางปฏิบัติทั้งของไทยและต่างประเทศ

This course is intended to examine fundamental principles in various parts of civil and commercial law, e.g. those regarding persons, juristic acts, obligations (including general concepts underlying obligations, contracts, management without mandate, undue enrichment and wrongful acts), property, family, succession, and explore new developments in civil and commercial law. The study is based upon the comparative law method whereby foreign legal principles of particular importance will be dealt with. In addition, treatises, precedents and practical issues under Thai law and foreign laws will be critically analysed.

น.710 การระงับข้อพิพาท 3(3-0-9)

LA710 Dispute Settlement

การระงับข้อพิพาทในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนอกศาลและในศาล เช่น การเจรจาอนุญาโตตุลาการ การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท การทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศึกษาปัญหาปัจจุบันต่าง ๆ อันเกิดจากการระงับข้อพิพาทในศาล ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาของศาล โดยวิเคราะห์ถึงรากฐานความคิดพื้นฐานของกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งด้วย

This course is devoted to the study of varying forms of alternative dispute resolution, both in the courtroom and outside the courtroom, e.g. negotiation, arbitration, mediation,

debt settlement and compromise. The scope of the study also embraces current issues emerging from dispute settlement in court as well as approaches taken by the courts. In this connection, conceptual foundations of civil procedure law will also be analysed.

น.711 ปัญหากฎหมายแพ่งและพาณิชย์

3(3-0-9)

LA 711 Selected Problems in Civil and Commercial Law

ปัญหากฎหมายปัจจุบันตามหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดโดยให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามหัวข้อที่ได้รับจากผู้สอน แล้วส่งงานเขียนให้ผู้สอน โดยให้มีการพูดหน้าชั้นถึงงานค้นคว้าที่ได้ทำมาเพื่อให้นักศึกษาร่วมชั้นเรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็น

This course is aimed at examining such current legal issues as assigned by the instructor. Students shall undertake independent research on the assigned topic and write a report. Class presentation based upon the research will be given by students in order to provide a direct forum for discussing the issues and exchanging views in class.

น.712 สัมมนากฎหมายเอกชน

3(3-0-9)

LA712 Private Law Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

02 สาขากฎหมายอาญา

น.620 กฎหมายอาญาชั้นสูง

3(3-0-9)

LA620 Advanced Criminal Law

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับโครงสร้างความผิดอาญาตามแนวความคิดของประเทศที่ใช้ประมวล (Civil Law) และประเทศที่ใช้กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) และวิเคราะห์พัฒนาการทางความคิดและทฤษฎีกฎหมายอาญาที่เปลี่ยนแปลงไป

This course seeks to explore theories relating to structures of criminal liability in the civil law and common law legal systems and analyse development of dynamic concepts and theories in criminal law.

น.621 อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาชั้นสูง

3(3-0-9)

LA621 Advanced Criminology and Penology

วิเคราะห์และประเมินปัญหาที่สำคัญทางอาชญาวิทยา สาเหตุแห่งอาชญากรรม และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ศึกษาทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการลงโทษผู้กระทำความผิด มาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลงโทษ ประเมินข้อเสนอแนะที่สำคัญในการปฏิรูประบบการลงโทษ

This course is devoted to analysing and assessing problems of criminological importance, causes of crimes and solutions to such problems. The study is extended to theories and practice with regard to punishing offenders and efficient measures for punishing offenders. Evaluation will also be made of suggestions in connection with punishment system reform.

น.720 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาชั้นสูง

3(3-0-9)

LA720 Advanced Criminal Procedures

กระบวนการดำเนินคดีอาญาก่อนการพิจารณาคดี (pre-trial process) โดยเน้นเรื่องการจับ คั่น และการควบคุมตัว การควบคุมการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวน และการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการ บทบาทของทนายความในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา และปัญหาเฉพาะเรื่องในกระบวนการพิจารณาพิพากษาของศาลจนคดีถึงที่สุด

This course accommodates the study of the pre-trial process in criminal cases, with particular emphasis on arresting, searching, custody, the control of the exercise of powers of inquiry officials and the exercise of discretion by public prosecutors, roles of attorneys in the criminal justice process, the protection of rights of offenders in criminal cases, and particular problems surrounding judicial trials and adjudication.

น.721 ปัญหากฎหมายอาญา

3(3-0-9)

LA721 Selected Problems in Criminal Law

ศึกษาหัวข้อสำคัญทั้งในกฎหมายอาญาสารบัญญัติ และวิธีสบัญญัติ

This course aims to revisit topics of particular importance in criminal law, in both substantive and procedural dimensions.

น.722 สัมมนากฎหมายอาญา**3(3-0-9)**

LA722 Criminal Law Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งซึ่งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

03 สาขากฎหมายมหาชน**น.630 กฎหมายรัฐธรรมนูญชั้นสูง****3(3-0-9)**

LA630 Advanced Constitutional Law

เปรียบเทียบในเรื่องรัฐ หลักนิติรัฐ หลักประชาธิปไตย หลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักการว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของบุคคล แนวความคิดว่าด้วยความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญและกระบวนการควบคุมมิให้กฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ และวิวัฒนาการเกี่ยวกับหลักดังกล่าว รวมตลอดถึงการศึกษเปรียบเทียบระบบพรรคการเมือง และกระบวนการเลือกตั้งในประเทศประชาธิปไตยต่าง ๆ

This course leads students to a comparative study of concepts relating to the State, the rule of law, principles underlying the democratic regime, the separation of powers, principles relating to rights and liberties of individuals, concepts relating to sovereignty of the constitution and constitutionality, and legal development encircling such principles. In addition, a comparative study will be conducted of political party systems and election processes in various democratic countries.

น.631 กฎหมายปกครองชั้นสูง**3(3-0-9)**

LA631 Advanced Administrative Law

ประวัติความเป็นมาและลักษณะของฝ่ายปกครองและกฎหมายปกครอง บ่อเกิดและการใช้การตีความกฎหมายปกครอง การจัดโครงสร้างของฝ่ายปกครอง ทฤษฎีว่าด้วยการกระทำของฝ่ายปกครอง หลักกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และหลักความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง ตลอดทั้งหลักกฎหมายเกี่ยวกับบุคลากรและทรัพย์สินของฝ่ายปกครอง และหลักกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมฝ่ายปกครอง

This course aims to undertake a study of the history and characteristics of administrative agencies and of the administrative law, sources, application and interpretation of administrative law, organisation of administrative bodies, theories underlying administrative acts, legal principles concerning administrative contracts, and legal principles relating to the control of administrative bodies.

น.730 กฎหมายการเงินการคลังขั้นสูง

3(3-0-9)

LA730 Law of Advanced Public Finance

ทฤษฎีการคลังมหาชน หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการงบประมาณ การภาษีอากร ทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายการเงินการคลังของรัฐ การใช้มาตรการทางการเงิน การคลัง และการภาษีอากรในการกำหนดนโยบาย เศรษฐกิจการคลังและการเงินของรัฐ ตลอดจนทั้งแนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจของรัฐสภา และรัฐบาลในการควบคุมทางการเงินและการคลังของรัฐ

This course aims to be a study of public finance theories, general principles in connection with public budgeting and taxation, theories relating to state finance policies, the application of financial and tax measures in the determination of state economic and financial policies. The course also covers concepts surrounding powers of Parliament and of the Government in relation to the control of state finance.

น.731 ปัญหากฎหมายมหาชน

3(3-0-9)

LA731 Selected Problems in Public Law

เปรียบเทียบเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนที่สำคัญ อาทิ พรรคการเมือง ระบบการเลือกตั้ง การควบคุมกฎหมาย สัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน การใช้อำนาจรัฐ หรือการใช้อำนาจตุลาการมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ การคุ้มครองความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของบุคคล การควบคุมการกระทำของฝ่ายปกครอง การใช้ดุลพินิจ รวมทั้งปัญหาการคลังมหาชน แรงงานและสวัสดิการสังคม ตลอดจนทั้งศึกษาวิเคราะห์แนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองและศาลอื่น ๆ

This course is intended to provide comparative discussions of issues of particular importance in public law e.g. political parties, electoral systems, legislation control, contracts between the State and private individuals, the exercise of State powers and the judicial power within the constitutional constraints, the protection of equality, rights and liberties of individuals, the control of administrative acts and the exercise of discretions of administrative bodies and issues relating to public finance, labour and social welfare. Decisions of the Constitutional Court, Administrative Courts and other Courts will also be critically analysed.

น.732 สัมมนากฎหมายมหาชน**3(3-0-9)**

LA732 Public Law Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

04 สาขากฎหมายระหว่างประเทศ**น.640 กฎหมายระหว่างประเทศขั้นสูง****3(3-0-9)**

LA640 Advanced International Law

มิติกฎหมายด้านต่าง ๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศ (legal dimensions of international law) ทั้งในเชิงทฤษฎีและในเชิงปฏิบัติ โดยเน้นการศึกษาแบบวิเคราะห์ในเนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น มิติกฎหมายในด้านบ่อเกิดกฎหมายระหว่างประเทศ บุคคลในบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ การใช้และการตีความกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งผลของกฎหมายระหว่างประเทศในแง่มุมต่างๆ เป็นต้น

This course takes students through legal dimensions of international law, both theoretically and practically. Emphasis is placed upon a critical study of fundamental substances of international law, e.g. sources of international law, persons under the jurisdiction of international law, application and interpretation of international law, and effects of international law in a diversity of aspects.

น.641 กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ**3(3-0-9)**

LA641 International Economic Law

ระบบกฎหมายที่ใช้กับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการค้าระหว่างประเทศ การเงินและการลงทุนระหว่างประเทศและการพัฒนา โดยเน้นการศึกษาวิเคราะห์ถึงระบบกฎหมายและกลไกของกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งในระดับสากลและในระดับภูมิภาค รวมทั้งศึกษา

วิเคราะห์ถึงผลกระทบของกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนาและประเทศไทย

This course seeks to study legal systems applicable to international economic relations, in respect of international trade, international finance, investment and development. A critical analysis will be made of systems and mechanisms of international economic law currently in force at international and regional levels. The course also covers a critical study and analysis of effects of international economic law, including impacts on developing countries including Thailand.

น.642 ปัญหากฎหมายสนธิสัญญา

3(3-0-9)

LA642 Problems in the Law of Treaties

ความเป็นมาและความสำคัญของสนธิสัญญาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ศึกษาปัญหาสำคัญ ๆ อาทิ กระบวนการทำสนธิสัญญา เงื่อนไขแห่งความสมบูรณ์ของสนธิสัญญา การตั้งข้อสงวน ขอบเขตของพันธกรณีทางกฎหมาย การตีความ การแก้ไขเปลี่ยนแปลง และการสิ้นสุดของสนธิสัญญา ทั้งนี้ โดยยึดอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ.1969 เป็นหลักในการวิเคราะห์ และศึกษาปัญหาการใช้บังคับสนธิสัญญาในประเทศไทย

This course explores historical backgrounds and significant of treaties from the past up to present and examines problems of particular importance e.g. the treaty-making process, essential validity of a treaty, making reservations, scope of international obligations, interpretation, and amendment and termination of a treaty, in accordance with the Vienna Convention on the Law of Treaties 1969. Problems relating to enforcement of treaties in Thailand will also be discussed.

น.741 ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA741 Selected Problems in International Law

สัมมนาความรู้ในประเด็นปัญหาสำคัญ ๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศในลักษณะของประเด็นสำคัญในเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยหยิบยกปัญหากฎหมายระหว่างประเทศขึ้นมาถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์ในชั้นเรียนซึ่งจะต้องมีการทำการค้นคว้าวิจัยมาก่อนทั้งตัวผู้เรียนและตัวผู้สอน รวมทั้งการศึกษาถึงวิธีการใช้และการตีความกฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ ศาลและอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในมุมมองทางกฎหมายระหว่างประเทศ

This course is intended to be a seminal forum for exploring current issues of particular importance in international law. Implications of international law on such current issues will be critically discussed after prior research by students and the instructor. The coverage of this course is extended to a study of application and interpretation of

international law in respect of states, international organisations, international courts and tribunals, and other relevant bodies in the perspective of international law.

น.742 สัมมนากฎหมายระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA742 International Law Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

05 สาขากฎหมายธุรกิจ

น.650 กฎหมายองค์กรธุรกิจขั้นสูง

3(3-0-9)

LA650 Advanced Business Organization Law

ทฤษฎี หลักกฎหมาย แนวทางปฏิบัติในเชิงเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาการควบรวมกิจการระหว่างกัน ในลักษณะของกลุ่มบริษัท(บริษัทแม่ – บริษัทลูก) และความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรธุรกิจต่าง ๆ ภายในในกลุ่มบริษัทผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการควบรวมกิจการขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในองค์กรธุรกิจที่มีการควบรวมกิจการ และภายนอกองค์กร โดยเฉพาะผู้ลงทุนในตลาดทุนในกรณีขององค์กรธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตลอดจนมาตรการการกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐต่อการประกอบธุรกิจ ในลักษณะดังกล่าวเพื่อให้ความคุ้มครองแก่บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

น.650 กฎหมายองค์กรธุรกิจขั้นสูง

3(3-0-9)

LA650 Advanced Business Organization Law

This course seeks to undertake a comparative study of theories, principles of law and practices relating to varying forms of business organisations, including mergers and acquisitions within business groups (parent companies and subsidiaries), relationships amongst business organisations within the same group, possible impacts from mergers and acquisitions on stakeholders within and outside business organisations where mergers and

acquisitions occur, in particular, impacts on investors in the capital market in case of listed companies. The study also embraces how public bodies exercise regulatory measures in relation to the above-mentioned business operations for protecting all stakeholders and also in relation to national economy as a whole.

น.651 กฎหมายภาษีอากรชั้นสูง

3(3-0-9)

LA651 Advanced Taxation Law

ความรู้พื้นฐานในทางเศรษฐศาสตร์อันเกี่ยวข้องกับภาษีอากรทั่วไป โดยเฉพาะภาษีเงินได้และภาษีการบริโภค ศึกษาเนื้อหาและปัญหาของกฎหมายภาษีเงินได้ ทั้งที่เก็บจากบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และปัญหาของกฎหมายภาษีการบริโภค ทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสรรพสามิต และภาษีศุลกากร ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายภาษีเงินได้และกฎหมายภาษีการบริโภค รวมทั้งการวางแผนภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

This course provides basic economic knowledge relevant to taxation, with emphasis on income taxes and consumption taxes. The study covers substances of and problems in the law relating to income taxes levied from natural and juristic persons and problems in the law relating to consumption taxes including value added taxes specific business taxes, excise taxes and customs. Trends of the law relating to income taxes and the law relating to consumption taxes will also be dealt with. Tax planning in respect of relevant laws is included in the study as well.

น.750 กฎหมายการค้าและการลงทุน

3(3-0-9)

LA750 Investment and Trade Law

กฎหมายและปกติประเพณีในทางการค้าระหว่างประเทศในเรื่องต่าง ๆ เช่น สัญญาซื้อขายระหว่างประเทศ การใช้เลตเตอร์ออฟเครดิต การขนส่ง การประกันภัย การระงับข้อพิพาททางการค้า การขัดกันแห่งกฎหมาย การขอสินเชื่อในทางการค้า การตั้งสำนักงานสาขาในต่างประเทศ การใช้ตัวแทนค้าต่าง ตลอดจนการลงทุนระหว่างประเทศและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

This course accommodates a survey of laws as well as international trade practices and customs in various international transactions e.g. international sales, letters of credit, carriage, insurance, settlement of trade disputes, conflict of laws, business credits, establishment of branch offices in foreign countries, commission agency, international investment and other related matters.

น.751 ปัญหากฎหมายธุรกิจ**3(3-0-9)**

LA751 Selected Problems in Business Law

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกฎหมายธุรกิจ เช่น ปัญหาการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ปัญหาเกี่ยวกับตราสารทางการเงิน ปัญหาในทางการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาการปรับโครงสร้างหนี้ขององค์กรธุรกิจ และปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่สำคัญและมีผลกระทบต่อระบบธุรกิจ

This course examines problems in business law e.g. problems concerning credits extended by financial institutions, problems concerning financial instruments, problems arising in international trade, problems in connection with debt restructuring in business organisations, and other current important problems affecting business systems.

น.752 สัมมนากฎหมายธุรกิจ**3(3-0-9)**

LA752 Business Law Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

06 สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ**น.660 การซื้อขายระหว่างประเทศ****3(3-0-9)**

LA660 International Sale of Goods

หลักกฎหมายว่าด้วยซื้อขายระหว่างประเทศ หลักกฎหมายว่าด้วยซื้อขายของประเทศอังกฤษ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสัญญาซื้อขายระหว่างประเทศ ศัพท์หรือข้อตกลงในการค้าระหว่างประเทศ และกฎหมาย กฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้นว่า การเกิดขึ้นของสัญญา สิทธิหน้าที่ของผู้ขาย สิทธิหน้าที่ของผู้ซื้อ ความเสี่ยงภัยในสินค้า การโอนกรรมสิทธิ์ การบอกเลิกสัญญา ค่าเสียหาย ความมีผลใช้บังคับของข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ ข้อตกลงและสาระสำคัญต่าง ๆ ที่กำหนดในข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสัญญาซื้อขายระหว่างประเทศ

This course is intended to be a study of legal principles concerning international sale of goods, English law on sale, the United Nations Conventions on International Sale of Goods, terms and conditions in international trade, and other relevant law and regulations. Topics covered include formation of contract, rights and duties of the seller and of the buyer, risks in goods, passing of property, termination of contract, damages, application of international trade terms, substances of international trade terms, and relationship between international trade terms and the UN Conventions on International Sale of Goods.

น.661 กฎหมายว่าด้วยการเงินในธุรกิจระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA661 International Financial Law

วิธีการต่าง ๆ ในการชำระราคาในการค้าระหว่างประเทศ เช่น การชำระราคาแบบ Open account, Advance payment, Documentary payment และ Documentary credit เช่น Letter of credit รวมถึงกฎเกณฑ์นิยมใช้บังคับกับการชำระราคาในการค้าระหว่างประเทศ เช่น Uniform rule for collection และ Uniform customs and practice for documentary credit นอกจากนี้ จะได้ศึกษากฎหมายและกฎเกณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนความหมายและรูปแบบต่าง ๆ ของหลักประกันในธุรกิจระหว่างประเทศ อาทิ Bank guarantee และ Trust receipt รวมถึงวิธีปฏิบัติต่าง ๆ และคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินระหว่างประเทศ

This course provides a study of modes of payment in international trade e.g. open account, advance payment, documentary payment and payment by way of documentary credits such as letters of credit (L/C). The study includes rules commonly applicable to payments in international trade, including the Uniform Rules for Collections and the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (UCP). In addition, this course embraces relevant laws and regulations in relation to financing, meanings and forms of securities in international business transactions e.g. bank guarantees and trust receipts. Practices and judicial precedents central to international payments will also be explored.

น.760 การขนส่งทางทะเล

3(3-0-9)

LA760 Contract of Affreightment

หลักกฎหมายว่าด้วยการรับขนของทางทะเล หลักกฎหมายคอมมอนลอว์ว่าด้วยการรับขนของทางทะเล อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกฎเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับใบตราส่ง และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาดังกล่าว อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการขนส่งของทางทะเล พระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 และกฎหมาย กฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้นว่า ความหมายของสัญญารับขนของทางทะเล ความหมายและผลทางกฎหมายของใบตรา

ส่ง สิทธิและหน้าที่ของผู้ส่งของ ผู้รับตราส่งและผู้ขนส่ง ความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง ข้อยกเว้นและข้อจำกัดความ รับผิดชอบของผู้ขนส่ง ค่าเสียหาย อายุความ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ในการขนส่งของทางทะเล

This course examines principles of law relating to carriage of goods by sea, common law rules relating to carriage of goods by sea, the International Conventions on Harmonisation of Certain Rules Relating to Bills of Lading and Protocols amending such Convention, United Nations Convention on Carriage of Goods by Sea, the Carriage of Goods by Sea Act, B.E. 2534, and other relevant laws and regulations. The topics dealt with include the meaning of a contract for carriage of goods by sea, the meaning and legal consequences of a bill of lading, rights and duties of the consignor, the consignee and the carrier, liability of the carrier, exemption and restriction of liability of the carrier, damages, limitation period or prescription, and practices relating to the carriage of goods by sea.

น.761 ปัญหากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA761 Selected problems in International Trade Law

วิชาบังคับก่อน: เคยศึกษา วิชา น.660 การซื้อขายระหว่างประเทศ น.760 การขนส่งทางทะเล และ น.661 กฎหมายว่าด้วยการเงินในธุรกิจระหว่างประเทศ หรือได้รับอนุมัติจากผู้สอน

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้นว่า ปัญหาสิทธิเลิกสัญญาซื้อขายระหว่าง ประเทศ สิทธิในการปฏิเสธสินค้าและเอกสาร ปัญหาความเสี่ยงภัยในสินค้า ปัญหาความหมายและผลทาง กฎหมายของใบตราส่ง ปัญหาและข้อจำกัดในการใช้ใบตราส่ง ปัญหาอำนาจฟ้องของผู้รับตราส่ง ปัญหาและ ข้อจำกัดในการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิต ปัญหาหลักการปฏิบัติตามเครดิตโดยเคร่งครัด ปัญหาการใช้ทรัสต์รีซีพ และผลทางกฎหมาย ปัญหาเรื่องเวลาในการมีส่วนได้เสียในสัญญาประกันภัยทางทะเล ปัญหาความหมายและ ผลทางกฎหมายของคำรับรองในการประกันภัยทางทะเล นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัญหาทางการค้าระหว่าง ประเทศที่เกิดขึ้นจากการไม่สอดคล้องกันของกฎหมายว่าด้วยรับขนของทางทะเลกับกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเลต เตอร์ออฟเครดิต และศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหานั้นในประเทศไทยซึ่งไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะ

Prerequisite: Have taken LA 660 International Sale of Goods, LA 760 Contract of Affreightment, LA 661 International Financial Law or having prior approval of the instructor

This course is a practical forum for examining problematic issues found in international trade such as those relating to the right to terminate an international sale agreement, the right to reject goods and documents, risks in goods, the meaning and legal consequences of a bill of lading, limitation in the use of bills of lading, *locus standi* of the consignee, limitation in the use of letters of credit, strict compliance in letters of credit, the use and legal consequences of trust receipts, time of insurable interest in a marine insurance, the meaning and legal consequences of representations in a marine insurance,

inconsistency of the law on carriage of goods by sea with rules governing letters of credits. The course also explores problems relating to the absence, in Thailand, of particular law dealing with international trade in Thailand and attempts to suggest solutions to such difficulty.

น.762 สัมมนากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA762 International Trade Regulation Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

07 สาขากฎหมายภาษี

น.670 กฎหมายภาษีเงินได้

3(3-0-9)

LA670 Income Tax Law

ประวัติความเป็นมา พัฒนาการทางทฤษฎี หลักการสำคัญ ตัวยกกฎหมายและทางปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ในส่วนของภาษีเงินได้ที่เก็บจากบุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้ที่เก็บจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

This course deals with the historical background and development of significant theories, principles, provisions of law and practices relating to income taxes levied from normal persons and corporate bodies. In this connection, Thai laws will be compared and contrasted with foreign laws.

น.671 กฎหมายภาษีการบริโภค

3(3-0-9)

LA671 Consumption Tax Law

ประวัติความเป็นมา พัฒนาการทางทฤษฎี หลักการสำคัญ ตัวยกกฎหมายและทางปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษีการบริโภคทั่วไป และการบริโภคเฉพาะ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

This course provides a survey of the historical background and development of significant theories, principles, provisions of law and practices relating to general consumption taxes and specific consumption taxes e.g. value added taxes, specific business taxes, excise taxes. In this connection, Thai laws will be compared and contrasted with foreign laws.

น.672 ทฤษฎีกฎหมายภาษีอากร

3(3-0-9)

LA672 Theory of Tax Law

ทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร โดยศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมายภาษีอากรในระบอบการปกครองต่าง ๆ โดยเฉพาะระบอบประชาธิปไตย ศึกษาความหมายและขอบเขตของกฎหมายภาษีอากร ตลอดจนความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่นและกฎหมายอื่น รวมทั้งที่มาและโครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร ศึกษาหลักการพื้นฐานของกฎหมายภาษีอากร ได้แก่ หลักความชอบด้วยกฎหมาย หลักความเสมอภาค หลักความจำเป็น หลักการใช้และการตีความกฎหมาย หลักเกี่ยวกับความรับผิดชอบภาษีอากร เช่น การเกิด การร่วมกัน การระงับ การขอคืนภาษีอากร หลักเกี่ยวกับโทษทางภาษีอากร หลักอธิปไตย เป็นต้น รวมทั้งศึกษาวัตถุประสงค์และนโยบายการจัดเก็บภาษีอากรในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญคือ ด้านการคลัง สังคม เศรษฐกิจ และผลกระทบทางการเมือง

This course seeks to discuss general theories of tax law and, for this purpose, explore the evolution of tax law in different regimes of government, in particular, in the democratic regime. The study includes meanings and a scope of tax law, the relationship with other disciplines and laws, sources and structures of tax law, fundamental principles in tax law, namely, the legality principle, the equality principle, the necessity principle, the application and interpretation of law, principles concerning tax liability e.g. co-existence of tax, tax extinction, tax return, principles relating to tax penalty and the sovereignty principle, etc. Discussions will also be made of purposes and policies of tax collection in important aspects, namely, the financial, social, economic and political aspects.

น.771 ปัญหากฎหมายภาษีอากร

3(3-0-9)

LA771 Selected Problems in Taxation Law

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร ได้แก่ การวางแผนภาษีอากร การเลี่ยงภาษีอากร (Tax Avoidance) การหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax Evasion) ของภาคเอกชน และมาตรการกฎหมายในการป้องกันและตอบโต้ของภาครัฐ รวมทั้งประเด็นปัญหาใหม่ ๆ ของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายภาษีอากรของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

This course is aimed at exploring important problems in relation to taxation law, namely, tax planning, tax avoidance and tax evasion in the private sector, legal measures

implemented by the State for preventive and countervailing purposes, and new issues under other legislation bearing some relevance to taxation law of Thailand in comparison with laws elsewhere.

น.772 สัมมนากฎหมายภาษี

3(3-0-9)

LA772 Tax Law Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

08 สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

น.680 กฎหมายและนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

3(3-0-9)

LA680 Natural Resources Law and Policy

กฎหมายและนโยบายของรัฐว่าด้วยการจัดการ การพัฒนา การใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติประเภทต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ดิน น้ำ แร่ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้มีการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

This course seeks to explore laws and state policies in connection with the management, development, exploitation and conservation of natural resources e.g. forests, wildlife, land, water, minerals, oil and gas as well as biological diversity, with a view to sustainable development of natural resources.

น.681 กฎหมายสิ่งแวดล้อมขั้นสูง

3(3-0-9)

LA681 Advanced Environmental Law

ทฤษฎีและหลักกฎหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการ ป้องกัน บรรเทา แก้ไขปัญหามลพิษต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ เสียง ความสั่นสะเทือน ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ของเสียอันตราย หรือวัตถุอันตราย ตลอดจนการศึกษาถึงการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดจากปัญหา

ดังกล่าว นอกจากนี้ยังต้องศึกษากฎหมายและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การจัดการพื้นที่พิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและเขตควบคุมมลพิษ มาตรการในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์กรและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

This course is intended to be a study and analysis of legal theories and principles in connection with the management, prevention, alleviation and resolution of pollution problems, including water pollution, air pollution, noise pollution, vibration, garbage, refuse, dangerous wastes and dangerous articles. A claim of compensation for loss arising from the said problems also falls under the scope of study by this course. The study and analysis are extended to the law and regulations in connection with an environmental audit, management of special areas, in particular, environmental protection areas and pollution control zones, measures for promoting the environment conservation, powers and duties of organisations and competent officials concerned with the promotion and maintenance of the environmental quality.

น.780 กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA780 International Environmental Law

ความร่วมมือและหลักกฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำและทางอากาศ ข้ามเขตแดน มลพิษทางทะเล การขนส่งของเสียและวัตถุอันตรายข้ามเขตแดน การเปลี่ยนแปลงของชั้นโอโซน การคุ้มครองพันธุ์สัตว์และพันธุ์พืชรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ การคุ้มครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของโลก และการคุ้มครองบริเวณที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐใด ๆ เช่น บริเวณขั้วโลกและอวกาศ รวมทั้งการศึกษาถึงบทบาทขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

This course explores international co-operation and international legal principles governing transboundary water and air pollution, marine pollution, transboundary transport of waste and dangerous articles, ozone layer change, protection of animal and plant varieties and biological diversity, protection of global cultural property, protection of areas not falling within jurisdiction of any state e.g. polar areas and outer space. Roles of international organisations concerned will also be studied.

น.781 ปัญหากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3(3-0-9)

LA781 Selected Problems in Natural Resources and Environmental Law

ประเด็นปัญหาที่น่าสนใจของกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาจะต้องทำการค้นคว้าในหัวข้อที่ตนเองสนใจและจัดทำรายงานพร้อมทั้งเสนอรายงานดังกล่าวต่อชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาและผู้สอน การจัดทำรายงานดังกล่าวอาจเป็นประโยชน์ต่อ

นักศึกษาในอนาคตอีกด้วย เพราะนักศึกษาสามารถพัฒนารายงานดังกล่าวเป็นหัวข้อในวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือการเขียนวิทยานิพนธ์

This course aims to study and analyse problematic issues in the natural resources and environmental law. Students are required to undertake research on a topic of their interest and write and present in class a report based on the research for the purpose of exchanging ideas amongst students and the instructor. The said report may indeed be developed into a thesis or an independent essay.

น.782 สัมมนากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3(3-0-9)

LA782 Natural Resources and Environmental Seminar

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อศึกษาที่นักศึกษาเลือก โดยได้รับคำแนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ และเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการอย่างลึกซึ้งซึ่งตามระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วนำเสนอในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอภิปรายอภิปรายในหมู่นักศึกษาและอาจารย์

This course requires a conduct of research on a particular topic chosen by each student with the advice and approval of the instructor. Students are, in particular, expected to conduct their research profoundly with consultation of academic data in accordance with the research methodology in the field of law, with a view to developing their research work into a thesis or into an Independent Study work. The research conducted is required to be presented in class for the purpose of interactive discussion amongst students and the instructor.

3.1.5.1.2 วิชาบังคับเลือก

01 สาขากฎหมายเอกชน

น.613 คอมมอนลอว์ 3(3-0-9)

LA613 Common Law System

ศึกษาลักษณะสำคัญของระบบคอมมอนลอว์ซึ่งมีวิวัฒนาการจากระบบกฎหมายของอังกฤษ บ่อเกิดของกฎหมายในระบบคอมมอนลอว์ ทั้งที่เป็นหลักกฎหมายที่ศาลสร้างขึ้นในกระบวนการพิพากษาคดี (ซึ่งรวมถึงหลักกฎหมายเอคควิตี) และกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร ลักษณะของการสร้างกฎหมายโดยศาลในกระบวนการพิพากษาคดี รวมทั้งลักษณะการวางหลักกฎหมายใหม่และการปรับใช้หลักกฎหมายเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าในสังคมสมัยใหม่ หลักบรรทัดฐานของคำพิพากษาและนิติวิธีเกี่ยวกับการแยกแยะข้อเท็จจริงเพื่อการนำคำพิพากษามาปรับใช้ในคดีหลัง (Distinguishing Technique) ระบบศาลตลอดจนกระบวนการนิติบัญญัติโดยทั่วไปในประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ อีกทั้งยังฝึกฝนการอ่านคำพิพากษาเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างและการปรับใช้หลักกฎหมายโดยศาล นอกจากนี้ ยังศึกษา

หลักกฎหมายในบางลักษณะในระบบคอมมอนลอว์โดยเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายในประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักกฎหมายสัญญาและหลักกฎหมายละเมิด

This course provides a study of the common law system evolving from the English legal system, sources of law in the common law system which cover judge-made law (including equity) and statutes, the ways in which judges make law through decisions of the courts and establish new rules of law as well as apply established principles in response to advancements in modern society, the doctrine of binding precedent and distinguishing techniques as essential juristic methods, judicial organisation and general legislative process in common law jurisdictions. This course also provides practice on reading court decisions for acquiring proper understanding of formulation and application of law by the judiciary. In addition, the scope of the course extends to a study of certain legal principles in common law jurisdictions in comparison with parallel principles in civil law jurisdictions, in particular, principles embodied in the law of contract and the law of torts.

น.614 นิติปรัชญา

3(3-0-9)

LA614 Philosophy of Law

ปัญหารากฐานทางทฤษฎีกฎหมายและทฤษฎีนิติศาสตร์ ศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ความคิดของกฎหมายธรรมชาติและปฏิฐานนิยมทางกฎหมาย ศึกษาแนวคิดกระแสหลักอื่น ๆ ในทางนิติปรัชญา เช่น แนวความคิดสำนักกฎหมายประวัติศาสตร์ ทฤษฎีกฎหมายบริสุทธิ์ (Pure Theory of Law) นิติศึกษาเชิงวิจารณ์ (critical legal studies) แนวความคิดนิติศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (sociological jurisprudence) ตลอดจนข้อคิดว่าด้วยความยุติธรรม ปัญหาเกี่ยวกับสภาพบังคับของกฎหมาย ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับศีลธรรม รวมถึงภารกิจของวิชานิติปรัชญาในยุคปัจจุบัน

This course seeks to explore foundations of legal theories and jurisprudential theories and undertake a historical study of the natural law concepts, the positive law concepts and other mainstream concepts such as the concepts propagated by the School of Historical Law, the Pure Theory of Law, Critical Legal Studies, Sociological Jurisprudence, and concepts of justice. Discussions will also be made of force of law, relationship between law and morality and roles of Philosophy of Law at the present time.

น.615 ซีวิลลอว์

3(3-0-9)

LA615 Civil Law System

การเกิดขึ้นและวิวัฒนาการของระบบซีวิลลอว์ ตั้งแต่สมัยโรมัน สมัยพระเจ้าจัสติเนียน ความคิดของสำนักกฎหมายต่าง ๆ จนกระทั่งถึงการเกิดขึ้นของประมวลกฎหมายแพ่งในฝรั่งเศส ตามมาด้วยประมวล

กฎหมายแพ่งเยอรมัน และพัฒนาการของระบบประมวลกฎหมายในปัจจุบัน รวมถึงศึกษาความคิดพื้นฐานของหลักกฎหมายที่สำคัญบางลักษณะ เช่น สัญญา ละเมิด ทรัพย์สิน เป็นต้น

This course intends to examine the emergence and evolution of the civil law tradition from the Roman time and Justinian time onwards. A study will be undertaken of legal concepts advocated by various schools of thought in the past until the emergence of the French Civil Code and the German Civil Code. The development of the present civil law system will also be explored. The study, in addition, covers fundamental concepts in some areas of law such as the law of contract, the law of wrongful acts and the law of property.

02 สาขากฎหมายอาญา

น.723 กฎหมายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

3(3-0-9)

LA723 Law of Economic Crimes

ทฤษฎีหลักการและการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ อาทิเช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงสาธารณชน กฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หรือองค์กรธุรกิจภาคเอกชนอื่น ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารสถาบันการเงิน หรือองค์กรดังกล่าวที่เป็นการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของสถาบันนั้น ๆ หรือของประชาชนเป็นสำคัญ กฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินในส่วนที่เกี่ยวกับการลักลอบส่งเงินตราหรือทุนออกนอกประเทศ หรือกฎหมายศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวกับการลักลอบหรือหลีกเลี่ยงภาษีอากร รวมทั้งศึกษาปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญาดังกล่าว

This course provides a study of legal principles and practices applicable to the prevention and suppression of crimes that affect national economic stability. Topics covered by the course include the law on public fraud, the law on financial institutions (such as commercial banks, finance companies, securities companies, credit foncier companies) and other business organisations in respect of conduct of executives of such financial institutions or organisations causing injury to the property of such institutions or organisations or of the public, the law on currency exchange control in respect of illegal expatriation of money or funds, the law on customs in respect of smuggling and evasion, and also international co-operation in relation to the prevention and suppression of such crimes.

น.726 ปัญหากฎหมายพยาน**3(3-0-9)**

LA726 Selected Problems in Law of Evidence

กฎหมายลักษณะพยานหลักฐานในระบบคอมมอนลอว์และระบบซีวิลลอว์อันได้แก่ศึกษาถึงหลักเกณฑ์กฎหมายนี้ ทั้งในทางคดีแพ่งและในทางคดีอาญาอย่างละเอียด โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายไทย ตลอดจนศึกษาจิตวิทยาในการสืบพยาน

This course takes students through law of evidence in the common law and civil law systems. Legal principles applicable to civil and criminal cases will be thoroughly examined in comparison with Thai laws. Psychological aspects of evidence taking will also be discussed.

น.743 กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญาและความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา 3 (3-0-9)

LA743 Criminal International Law and Mutual Assistance in Criminal Matters

สัมมนาถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาซึ่งมีลักษณะเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ โดยเน้นศึกษาถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา เช่น หลักเกณฑ์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องเหล่านี้ หลักเกณฑ์ในการให้ที่ลี้ภัยแก่ผู้กระทำความผิดทางการเมือง การกระทำความผิดสากลและการลงโทษ

This course is intended to be a seminal study of laws related to criminal offences with foreign elements. The study includes criminal international law rules and international co-operation in criminal matters e.g. rules and international co-operation regarding extradition, rules concerning asylum to political offenders, international offences and punishment.

03 สาขากฎหมายมหาชน**น.733 กฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองเปรียบเทียบ****3(3-0-9)**

LA733 Comparative Administrative Procedure Law

ระบบการควบคุมฝ่ายปกครองโดยองค์กรตุลาการ หลักการพื้นฐานของวิธีพิจารณาคดีปกครองภารกิจของศาลปกครอง เขตอำนาจของศาลปกครอง เงื่อนไขการฟ้องและการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง การคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา การมีคำพิพากษาหรือคำสั่งและผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีปกครอง การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ โดยศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองและคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลไทยและศาลต่างประเทศด้วย

This course is intended to be a study of regimes for the control of administrative bodies by way of judicial review, fundamental principles underlying administrative procedures, functions and jurisdiction of Administrative Courts, conditions for filing an administrative action and taking administrative proceedings, interlocutory remedies,

judgments or order and consequences of judgments or orders in administrative cases and the execution of judgments or orders. For these purposes, administrative procedure laws as well as judgments or orders of Courts of Thailand will be studied and analysed in comparison with those of other countries.

น.734 กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

3(3-0-9)

LA734 Administration Organization Law

ทฤษฎีว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ประวัติการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในประเทศตะวันตก และการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในประเทศไทย ตลอดจนโครงสร้างและปัญหาการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในประเทศไทยปัจจุบัน

This course explores theories underlying the state administrative organisation and history of the state administrative organisation of the Western countries. The structures of state administrative organisation of Thailand and the problems encountered will be discussed as well.

น.735 หลักการและปัญหาในกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ

3(3-0-9)

LA735 Principles and Problems in Public Economic Law

ข้อคิดว่าด้วยรัฐสวัสดิการ อิทธิพลของข้อคิดว่าด้วยรัฐสวัสดิการที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของกฎหมายมหาชนของรัฐเสรีประชาธิปไตยโดยลักษณะของการกระทำทางเศรษฐกิจของรัฐ ทั้งในรูปของการใช้อำนาจควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเอกชนและในรูปของวิสาหกิจมหาชนต่าง ๆ ข้อคิดว่าด้วยการกระทำในทางปกครอง (administrative juristic act) เกี่ยวกับเศรษฐกิจตลอดจนลักษณะของผลทางกฎหมายทั้งในกฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชนของการกระทำทางปกครองเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

This course explores concepts concerning welfare state, influences of the welfare state concepts on changes in the structure of public law in democratic countries, economic activities of the state in the form of controlling economic activities of private individuals and in the form of public enterprises, administrative juristic acts of economic nature and legal consequences flowing from such acts in the perspectives of public law and private law.

น.737 กฎหมายวิธีพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ

3(3-0-9)

LA737 Comparative Constitutional Procedure Law

ศึกษาโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญไทยและศาลรัฐธรรมนูญต่างประเทศ ศึกษาหลักการพื้นฐานของการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีรัฐธรรมนูญ หลักการเสนอคำร้อง หลักการพิจารณาคำร้อง หลักการคัดค้านตุลาการ หลักการค้นหาข้อเท็จจริงในระบบไต่สวน หลักการรับฟังคู่ความในคดี คำวินิจฉัย

และผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ โดยศึกษาหลักการต่าง ๆ ดังกล่าวในระบบกฎหมายไทยและระบบกฎหมายของต่างประเทศเปรียบเทียบกัน

This course explores structures and functions of the Constitutional Court of Thailand and Constitutional Courts of other countries. The study includes fundamental principles underlying legal proceedings in constitutional cases and principles regarding the filing of applications, the consideration of applications, the challenge of judges, fact-finding in an inquisitorial system, the hearing of parties, and decisions as well as consequences of decisions of Constitutional Courts. The above-mentioned principles will be studied and discussed in a comparative dimension in which Thai and foreign positions will be compared and contrasted.

04 สาขากฎหมายระหว่างประเทศ

น.643 ปัญหากฎหมายทะเล

3(3-0-9)

LA643 Problems in the Law of Sea

วิวัฒนาการและแนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายทะเล หลักกฎหมายทะเลในปัจจุบันเกี่ยวกับการกำหนดเขตทางทะเล การใช้และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในทะเล การคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล การระงับข้อพิพาทอันเกิดจากความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ทางทะเล ตลอดจนประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกักฎหมายทะเล

This course offers a study of evolution of and concepts underlying the law of the sea, current principles in the law of the sea in relation to the delineation of maritime boundaries, exploitation and management of marine natural resources, protection and preservation of marine environment and resolution of disputes over marine exploitation. Other issues central to the law of the sea will also be discussed.

น.740 กฎหมายองค์การระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA740 Law of International Organizations

กฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้กับองค์การระหว่างประเทศและประชาคมระหว่างประเทศ โดยเน้นศึกษาถึงการเกิดองค์การระหว่างประเทศ การแบ่งประเภทขององค์การระหว่างประเทศ อำนาจหน้าที่และโครงสร้างทางกฎหมายอื่น ๆ ขององค์การระหว่างประเทศ สภาพบุคคลขององค์การระหว่างประเทศ กฎหมายภายในขององค์การระหว่างประเทศ นิติสัมพันธ์ที่องค์การระหว่างประเทศมีกับบุคคลอื่น บทบาทขององค์การระหว่างประเทศในประชาคมโลกด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่มีต่อรัฐสมาชิกรวมถึงบุคคลอื่นด้วย

This course offers a survey of international law in respect of international organisations and international communities. The scope of the course includes the formation of international organisations, classification of international organisations, functions

and other legal components of international organisations, personality of international organisations, municipal law of international organisations, legal relations between international organisations and other persons, and political, economic and social roles of international organisations *vis-à-vis* member states and other persons in the global community.

น.746 สิทธิมนุษยชน

3(3-0-9)

LA746 Human Rights

เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในมติกฎหมายด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงทฤษฎีและในเชิงปฏิบัติ ตั้งแต่เรื่องของบ่อเกิดและวิวัฒนาการของสิทธิมนุษยชน ไปจนถึงกลไกทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายพร้อมทั้งผลกระทบในแง่กฎหมายสิทธิมนุษยชนด้านต่าง ๆ การศึกษาจะเน้นที่การวิเคราะห์ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ กติกาว่าด้วยสิทธิทางการเมืองและสิทธิพลเมือง อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก ฯลฯ รวมทั้งวิเคราะห์ทางปฏิบัติของรัฐและองค์การระหว่างประเทศ ต่าง ๆ ทั้งในระดับรัฐบาลและที่มีในระดับรัฐบาลในการให้ความคุ้มครองและปกป้องสิทธิมนุษยชน

This course is intended to be an in-depth study of essential substances of international law on human rights in theoretical and practical perspectives. The scope of the study ranges from sources and evolution of human rights to mechanisms, enforcement and effects of the human rights law. The study is emphasized on an analysis of relevant international instruments e.g. the United Nations Charter, the United Nations International Declaration on Human Rights, the Pact on Political Rights and Civil Rights and the United Nations Convention on Rights of the Child, etc. An analysis is also made of practices of states and international organisations, at governmental and non-governmental levels, in connection with the protection and safeguarding of human rights.

น.749 ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการทูตและการกงสุล

3(3-0-9)

LA749 Selected Problems in International Law on Diplomatic and Consular Relations

สัมมนากฎหมายว่าด้วยการทูตและการกงสุลตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งที่เป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร และกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ โดยยึดหลักของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการทูต ค.ศ. 1961 อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล ค.ศ. 1963 และแนวปฏิบัติของรัฐในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องของเอกสิทธิและความคุ้มกัน รวมทั้งตัวอย่างคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางการทูตและกงสุล

This course offers a seminal study of the law on diplomatic and consular relations in international law, whether written or customary, based upon the Vienna Convention on

Diplomatic Relations 1961, Vienna Convention on Consular Relations 1963, state practices regarding immunities and protection, and decisions of Courts related to diplomatic and consular relations.

05 สาขากฎหมายธุรกิจ

น.710 การระงับข้อพิพาท

3(3-0-9)

LA710 Dispute Settlement

การระงับข้อพิพาทในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนอกศาลและในศาล เช่น การเจรจาอนุญาโตตุลาการ การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท การทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศึกษาปัญหาปัจจุบันต่าง ๆ อันเกิดจากการระงับข้อพิพาทในศาล ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาของศาล โดยวิเคราะห์ถึงรากฐานความคิดพื้นฐานของกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งด้วย

This course is devoted to the study of varying forms of alternative dispute resolution, both in the courtroom and outside the courtroom, e.g. negotiation, arbitration, mediation, debt settlement and compromise. The scope of the study also embraces current issues emerging from dispute settlement in court as well as approaches taken by the courts. In this connection, conceptual foundations of civil procedure law will also be analysed.

น.755 ปัญหากฎหมายป้องกันการผูกขาดและการกีดกันทางการค้า

3(3-0-9)

LA755 Selected Problems in Antitrust Law

แนวคิดและนโยบายเกี่ยวกับการแข่งทางการค้ากับตลาดในประเทศและตลาดโลกปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในเรื่องการผูกขาดทางการค้าในประเทศ และการค้าข้ามชาติปัญหาการออกกฎหมายพิเศษ เพื่อควบคุมการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปัญหาการปฏิบัติที่มีขอบในทางการค้า ปัญหาอันเกิดจากการบังคับใช้กฎหมายควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านการผลิตและการค้า

This course examines concepts and policies in relation to competition in domestic and international markets, problems and resolution of problems in connection with domestic and international monopoly and transnational trade, problems in connection with enactment of specific laws regulating economic activities, problems concerning unfair trade practices and problems arising from the enforcement of laws regulating economic activities in respect of production and trade.

น.764 กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA764 International Business Law

โครงสร้าง บทบาท และประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับวิสาหกิจข้ามชาติ (Multinational Enterprise) และบริษัทโพ้นทะเล (Off shores Company) รูปแบบของธุรกิจระหว่างประเทศ(Forms of International

Business) 3 รูปแบบหลัก คือ 1) การค้าภาคสินค้าและบริการ (Trade in Goods and Trade in Services) ซึ่งรวมถึงการส่งออกโดยตรง (Direct Export) และการส่งออกโดยอ้อม (Indirect Export) 2) การอนุญาตให้ใช้สิทธิใช้เทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา (International License of Technology and Intellectual Property) และ 3) การลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment) ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจระหว่างประเทศและการบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น

This course explores structures and roles of, and legal problems related to, multinational enterprises and offshore companies and examines 3 principal forms of international business, namely, (1) trade in goods and services, which includes direct export and indirect export, (2) international licence of technology and intellectual property and (3) foreign direct investment. Risks likely to occur in international business and management of those risks will also be studied.

06 สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

น.656 ปัญหากฎหมายขนส่งทางบก ทางอากาศและขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ 3(3-0-9)

LA656 Selected Problems in Land and Air Carriage Law

ปัญหาที่เกี่ยวกับสัญญารับขนของและผู้โดยสารทางบก ทางอากาศ การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ตลอดจนความรับผิด และการจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง และผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ โดยศึกษาอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องและเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายไทย

This course is intended to be a study of legal issues with regard to contracts for carriage of goods and passengers by land and by air as well as multimodal transport. The study also includes issues surrounding liability and restriction of liability of carriers and multimodal transport operators. For these purposes, relevant conventions will be studied in comparison with Thai laws.

น.758 ปัญหากฎหมายพาณิชย์นาวี

3(3-0-9)

LA758 Selected Problems in Law of Admiralty

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเดินเรือ ความเสียหายทั่วไป ความรับผิดอันเกิดจากเรือโดนกัน การช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเล การกักเรือ บุริมสิทธิทางทะเล และการจำนองเรือ ตลอดจนการจำกัดความรับผิดของเจ้าของเรือ โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอนุสัญญาระหว่างประเทศ ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

This course provides a study of legal problems in relation to shipping, general loss, liability from collisions, salvage, the arrest of Sea-Going Ships, maritime liens, ship mortgages and restrictions of liability of shipowners. The study is based on the legal comparative

approach whereby international law, in particular, conventions made by the International Maritime Organisation (IMO), foreign laws and Thai law will be discussed.

น.763 ปัญหากฎหมายการเงินและการธนาคารระหว่างประเทศ 3(3-0-9)

LA763 Selected Problems in International Monetary and Banking Law

ลักษณะทั่วไปของเงิน การควบคุมปริมาณเงิน ธุรกิจการเงินระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ การส่งออกและนำเข้า สัญญาซื้อขายและเอกสารระหว่างประเทศ วิธีการชำระเงินตราต่างประเทศ เลตเตอร์ออฟเครดิต และการให้สินเชื่อ การค้า ตลาดหลักทรัพย์ ตลาดเงินตราต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน การชำระเงินระหว่างประเทศ ธนาคารระหว่างประเทศ ธนาคารพัฒนาเอเชีย กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารโลก

This course takes students through general characteristics of money, monetary control, international monetary business, international trade, import-export transactions, sale agreements and international papers, international payment, letters of credit, loans, securities exchanges, foreign currency exchanges, currency exchange rates, international payment balance, international banks, the Asian Development Bank (ADB), the International Monetary Fund (IMF) and the International Bank of Reconstruction and Development (IBRD) or the World Bank.

น.764 กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศ 3(3-0-9)

LA764 International Business Law

โครงสร้าง บทบาท และประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับวิสาหกิจข้ามชาติ (Multinational Enterprise) และบริษัทพหุเทศ (Off shores Company) รูปแบบของธุรกิจระหว่างประเทศ (Forms of International Business) 3 รูปแบบหลัก คือ 1) การค้าภาคสินค้าและบริการ (Trade in Goods and Trade in Services) ซึ่งรวมถึงการส่งออกโดยตรง (Direct Export) และการส่งออกโดยอ้อม (Indirect Export) 2) การอนุญาตให้ใช้สิทธิใช้เทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา (International License of Technology and Intellectual Property) และ 3) การลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment) ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจระหว่างประเทศและการบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น

This course explores structures and roles of, and legal problems related to, multinational enterprises and offshores companies and examines 3 principal forms of international business, namely, (1) trade in goods and services, which includes direct export and indirect export, (2) international licence of technology and intellectual property and (3) foreign direct investment. Risks likely to occur in international business and management of those risks will also be studied.

น.765 กฎหมายประกันภัยทางทะเล**3(3-0-9)**

LA765 Maritime Insurance Law

หลักกฎหมายและแนวปฏิบัติทางธุรกิจในการประกันภัยทางทะเล ประวัติของการประกันภัยทางทะเล องค์กรที่สำคัญในธุรกิจประกันภัยทางทะเล อาทิเช่น Lloyd's of London, Institute of London Underwriters และ P&I Club รวมทั้งหลักกฎหมายที่สำคัญ อาทิ หลักส่วนได้ส่วนเสียอันอาจเอาประกันภัยได้ หลักสุจริตอย่างยิ่ง คำรับรอง ธรรมเนียมประกันภัย ประเภทของธรรมเนียมประกันภัยและการโอนธรรมเนียม เบี้ยประกันภัย ภัยที่รับผิดชอบและภัยยกเว้นความเสียหายและการคำนวณค่าสินไหมทดแทนการประกันภัยซ้อน การรับช่วงสิทธิ การประกันภัยต่อและการประกันภัยร่วม

This course is directed at a study of legal principles and practices in marine insurance, the history of marine insurance, important organisations in marine insurance business such as the Lloyd's of London, the Institute of London Underwriters and the P&I Club, the principle of insurable interest, the utmost good faith (*uberrimae fides*) principle, representations in policies, types of policies, a transfer of policies, premiums, risks insured and risks excluded, damage and the calculation of compensation, double insurance, subrogation, re-insurance and co-insurance.

07 สาขากฎหมายภาษี**น.770 กฎหมายภาษีความมั่งคั่งและภาษีท้องถิ่น****3(3-0-9)**

LA770 Wealth Tax and Local Tax Law

ประวัติความเป็นมา พัฒนาการทางทฤษฎี หลักการสำคัญ ด้วบทกฎหมายและทางปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษีทรัพย์สินและความมั่งคั่ง ตลอดจนภาษีท้องถิ่นชนิดต่าง ๆ ด้วย เช่น ภาษีรถยนต์ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรมรดกและการรับมรดกในอดีต ร่างกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปรับปรุงภาษีอากรดังกล่าวของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

This course is intended to undertake a study of historical backgrounds and the development of significant theories, principles, provisions of law and practices relating to wealth tax and local taxes e.g. vehicle tax, house and land tax, local maintenance tax, signboard tax, succession duty (formerly applicable). Law bills intended to amend or revise these taxes or duties will also be discussed. For these purposes, the study will be based upon a comparative approach whereby Thai and foreign experiences will be compared and contrasted.

น.774 กฎหมายภาษีอากรระหว่างประเทศ**3(3-0-9)**

LA774 International Taxation Law

ประวัติความเป็นมา พัฒนาการทางทฤษฎี หลักการสำคัญ ตัวยกกฎหมายและทางปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายจ่ายโอนหรือธุรกรรมข้ามชาติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุน การค้า หรือการให้บริการระหว่างประเทศ ทั้งในส่วนของกฎหมายภายในของไทย และในส่วนของกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญาทางภาษีที่ประเทศไทยทำกับต่างประเทศ หลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเลี่ยงภาษีอากรระหว่างประเทศและมาตรการตอบโต้ของประเทศไทย เปรียบเทียบกับของต่างประเทศด้วย

This course accommodates a study of history, theoretical development, important principles, legal texts and practices with regard to different types of taxes and duties in connection with international distribution or transactions, including investment, trade and services, under Thai laws and also in international law such as tax conventions entered into by Thailand and foreign countries. Problems surrounding international tax-evasion and countervailing measures are also covered. A comparative study of these topics will be undertaken.

08 สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**น.786 กฎหมายสิ่งแวดล้อมเปรียบเทียบ****3(3-0-9)**

LA786 Comparative Environmental Law

ขอบเขตและวิวัฒนาการกฎหมายสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและประเทศตัวอย่างโดยเฉพาะจากประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายต่าง ๆ กัน (เช่น ระบบ Civil Law กับระบบ common Law) เพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร ภาคเอกชนและประชาชน ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยจะเน้นหนักในเรื่องการแก้ไขปัญหามลพิษ (Pollution) การตัดต่อพันธุกรรม (Genetic Engineering) การตรวจสอบ และการประเมินผลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Auditing) และการระงับข้อพิพาทนอกศาล (Alternative Dispute Resolution)

This course provides a study of the scope and evolution of environmental laws of Thailand and selected countries of different legal systems (such as the Civil Law and Common Law systems). Comparative discussions will be made of the roles of the Legislature, the judiciary and the Executive and of the public in the protection of environment and the conservation of natural resources. Emphasis is placed on problems concerning pollution, genetic engineering, environmental auditing and alternative dispute resolution.

น.788 กฎหมายพลังงาน**3(3-0-9)**

LA788 Energy Law

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด นโยบาย กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการพลังงาน และการอนุรักษ์พลังงานไม่ว่าจะเป็นปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ พลังงานน้ำ พลังงานชีวมวล พลังงานหมุนเวียน หรือพลังงานอื่น ๆ รวมทั้งศึกษามาตรการทางกฎหมายและมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ในการลดผลกระทบจากการใช้พลังงานที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก

This course exposes students to theories, principles, policies and laws relating to energy, energy industry and conservation which includes energy from petroleum, natural gas, hydropower, biomass, renewable sources and others. The course also explores legal and economic measures for mitigating impacts of energy use upon the environment and global climate change.

3.1.5.1.3 วิชาเลือก**น.616 หลักกฎหมายแพ่งเยอรมัน****3(3-0-9)**

LA616 German Civil Law Principles

เปรียบเทียบหลักกฎหมายและพัฒนาการทางความคิด ทฤษฎี และนิติวิธีในระบบกฎหมายเอกชนเยอรมัน โดยเฉพาะลักษณะสำคัญในกฎหมายลักษณะนิติกรรม กฎหมายลักษณะหนี้ทั่วไป ละเมิดจัดการงานนอกสั่ง ลากมิดควรได้ ค่าสินไหมทดแทน และทรัพย์สิน และแนวคำพิพากษาของศาลสูงเยอรมันเปรียบเทียบกับระบบกฎหมายอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางกฎหมายของประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปและประเทศไทย

This course aims to explore legal principles and conceptual development, theories and juristic methods in German private law, in particular, important substances in the law of juristic acts, the law of obligations and the law governing wrongful acts, management without mandate, undue enrichment, compensation and property. Precedents established by the German Supreme Court will also be discussed. All this will be discussed in comparison with the laws elsewhere, in particular, in comparison with legal development of countries in the European Union and Thailand.

น.637 หลักกฎหมายมหาชนเยอรมัน**3(3-0-9)**

LA637 German Public Law Principles

เปรียบเทียบหลักกฎหมายและพัฒนาการทางความคิดและทฤษฎีในกฎหมายมหาชนและรัฐธรรมนูญของเยอรมัน และแนวคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญและศาลสูงคดีปกครองที่สำคัญ ๆ โดยเปรียบเทียบกับระบบกฎหมายของประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปและประเทศไทย

This course explores, on a comparative law basis, legal principles, conceptual development and theories in German public law and constitutional law as well as judicial precedents of the German Constitutional Court and Supreme Court as reflected in administrative cases of particular importance, in comparison with legal concepts of countries in the European Union and Thailand.

น.653 ปัญหากฎหมายสถาบันการเงิน

3(3-0-9)

LA653 Selected Problems in Financial Institution Law

วิเคราะห์ความหมายของ “สถาบันการเงิน” กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ สถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ทั้งประเภท bank และประเภท non-bank โดยนำประเด็นปัญหากฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติมาวิเคราะห์และศึกษาเชิงเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ อีกทั้งศึกษาปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ อำนาจหน้าที่ ขององค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่ กำกับ ดูแล และส่งเสริมการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินแต่ละประเทศเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

This course provides an analytical study of the meaning of “financial institution”, laws relating to the operation of different types of financial institutions, including banks and non-bank financial institutions. Legal problems arising in practical reality will be analysed and studied in comparison with foreign laws. The study also extends to legal problems in connection with forms, powers and duties of State agencies in charge of regulating, supervising and promoting the operation of each type of financial institutions in comparison with the positions elsewhere.

น.654 ปัญหากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

3(3-0-9)

LA654 Selected Problems in Intellectual Property Law

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา คือ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่น่าสนใจ เช่น กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ หรือประเทศภาคพื้นยุโรป ตลอดจนคดีสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวในประเทศไทยและในต่างประเทศ รวมทั้งกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

This course is intended to investigate problems relating to intellectual property, namely, the laws on trademarks, patents and copyrights under Thai laws as well as the laws of foreign countries of particular interest such as the laws of the United States, the United Kingdom and some countries of the Continental Europe. Cases of importance related to these laws in Thailand and foreign jurisdictions will also be looked at. Further, relevant international law will also be dealt with.

น.655 ปัญหากฎหมายอุตสาหกรรมและการลงทุน**3(3-0-9)**

LA655 Selected Problems in Industrial and Investment Law

กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงงาน การควบคุมโรงงาน การส่งเสริมการลงทุน สิทธิและประโยชน์ที่รัฐให้แก่ผู้ลงทุน สิทธิของคนต่างด้าวในการลงทุน และการเข้าเมืองเปรียบเทียบกับของต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน

This course aims to explore the laws relating to the establishment and control of factories, promotion of investment, rights and benefits granted by the State to investors, rights of aliens in relation to investment and immigration. For the purpose of comparison, foreign laws, especially the laws of ASEAN countries, will also be discussed.

น.657 กฎหมายประกันภัยและการจัดการความเสี่ยง**3(3-0-9)**

LA657 Insurance Law and Risk Management

ความหมายของ “ความเสี่ยง” การแบ่งประเภทของความเสี่ยง การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ศึกษารูปแบบวิธีการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางการตลาด และความเสี่ยงทางกฎหมายตลอดจนการเลือกรูปแบบวิธีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม ศึกษาการประกันภัยในฐานะที่เป็นรูปแบบหนึ่งที่สำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยศึกษาหลักกฎหมายประกันภัยตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจประกันภัยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศศึกษาแบบสัญญาประกันภัยที่สำคัญประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกันภัยความรับผิดในรูปแบบใหม่ ๆ ที่พัฒนาเพื่อรองรับความเสี่ยงในด้านความรับผิดของผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมาย เช่น การประกันภัยความรับผิดของกรรมการหรือผู้บริหาร การประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ การประกันภัยความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ตลอดจนการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร และศึกษาการประกันชีวิตรวมทั้งการประกันอุบัติเหตุ และการประกันสุขภาพในในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจ

This course explores the meaning of “risk”, classification of risks, an analysis and prioritisation of risks. The study embraces forms and methods of management of risks related to finance, marketing and laws and the selection of appropriate forms and methods of risk management. Also, discussions will be made of insurance as an important form of risk management and, for this purpose, principles of insurance law and other legislation related to the operation of insurance business will be studied in comparison with laws of other countries. The study also extends to different types of insurance contracts of particular importance, in particular, new forms of insurance against liability which have been developed for dealing with risks of liability of business operators under the law, for example, insurance against liability of directors or executives, insurance against liability of

professionals, insurance against product liability, insurance of crops, life insurance, accident insurance and health insurance, as a tool for risk management.

น.658 การบริหารธุรกิจและการจัดงานบุคคล

3(3-0-9)

LA658 Business Administration Law

โครงสร้างธุรกิจ การบริหารธุรกิจขนาดเล็กและขนาดใหญ่ การแก้ปัญหาในการบริหารในด้านการผลิตและในด้านการตลาดการเงิน ศึกษาถึงการบริหารงานบุคคลของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ตลอดจนการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคล การระงับข้อพิพาทแรงงาน และการเลิกจ้าง

This course is intended to study business structures, administration of small and large enterprises, how to solve problems in administration in connection with production and finance markets. The study also covers personnel administration of small and large enterprises, resolution of problems related to personnel administration, labour dispute settlement and termination of employment.

น.673 กฎหมายการคลังและภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3(3-0-9)

LA673 Fiscal Law and Taxation of Local Government

ความรู้พื้นฐานในทางเศรษฐศาสตร์อันเกี่ยวกับการคลังและภาษีขององค์กรปกครองตนเองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเนื้อหาและปัญหาของกฎหมายการคลังและภาษีขององค์กรปกครองตนเองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่และกฎหมายภาษีโรงเรือน นอกจากนี้ยังศึกษาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายการคลังและภาษีขององค์กรปกครองตนเองส่วนท้องถิ่นในอนาคต เช่น การรวมภาษีโรงเรือนและภาษีบำรุงท้องที่เข้าด้วยกัน ตลอดจนการวางแผนภาษีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายโรงเรือนและกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่

This course is directed at basic economic knowledge related to finance and taxation of local government organisations. Substantive law and legal issues surrounding finance and taxation of local government organisations, especially the law on local taxes and housing taxes, will also be examined. The study also embraces trends of the laws relating to finance and taxation of local government organisations, for instance, a possible merger of the housing taxes and the local taxes. Tax-planning in respect of housing taxes and the local taxes will also be discussed.

น.713 นิติศึกษาทางสังคมวิทยาและประวัติศาสตร์

3(3-0-9)

LA713 Historical Sociological Study of Law

การเกิดขึ้นของความคิดเกี่ยวกับนิติศึกษาทางวิจัยข้อเท็จจริงที่มีลักษณะเป็นสังคมนิยม (realistic) และด้วยวิธีการแบบประจักษ์วาท (empirical) นับแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นไป ศึกษาถึงการเกิดขึ้นของวิชานิติ

ศึกษาทางชาติพันธุ์วิทยา (ethnological jurisprudence) นิติศึกษาทางประวัติศาสตร์ (historical Jurisprudence) นิติศึกษาทางสังคมวิทยา (sociological jurisprudence) นับแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นไป และการแพร่ของนิติศึกษาเข้าไปในวิชามานุษยวิทยา (Anthropology) ชาติพันธุ์วิทยา (Ethnology) วิชากฎหมายเปรียบเทียบ และวัฒนธรรมเปรียบเทียบ และวิธีศึกษาแบบสหวิชาในปัจจุบัน ตลอดจนศึกษาถึงผลงานและวิธีการของนิติศึกษาแบบใหม่ และแสวงหาวิธีที่จะนำมาใช้กับนิติศึกษาในประเทศไทย

This course is intended to undertake a historical and sociological study of law in the realistic and empirical dimensions as from the nineteenth century. The study includes ethnological jurisprudence, historical jurisprudence, sociological jurisprudence and the diffusion of jurisprudence into anthropology, ethnology, comparative law and comparative culture. The interdisciplinary methodology will also be attempted. The coverage is extended to new methods of legal studies capable of adaptation to the Thai context.

น.714 ประวัติและสถาบันกฎหมายโรมัน

3(3-0-9)

LA714 History and Institutions of Roman Law

ประวัติและสถาบันกฎหมายโรมันรวมทั้งอิทธิพลของกฎหมายโรมันในสมัยต่อมา เพื่อให้เข้าใจระบบกฎหมายและสถาบันกฎหมายในปัจจุบันดีขึ้น

This course endeavours to explore the history and institutions of the Roman law and examine influences of the Roman law on modern legal concepts, in order that students can have sharper insights into current legal systems and institutions.

น.715 ประวัติศาสตร์กฎหมายเอกชน

3(3-0-9)

LA715 History of Private Law

การเริ่มก่อตัวของวิชานิติศาสตร์ในสมัยกลาง การแผ่ขยายตัวของวิชานิติศาสตร์จากประเทศอิตาลี ภาคเหนือไปยังส่วนต่าง ๆ ในทวีปยุโรปและการคลี่คลายขยายตัวของวิชานิติศาสตร์ จากกฎหมายเอกชนไปสู่กฎหมายแขนงอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และการปกครองที่นำไปสู่การปฏิรูปกฎหมายและการทำประมวลกฎหมายจนในที่สุดนำไปสู่การอุบัติขึ้นของระบบกฎหมายสมัยใหม่ในประเทศตะวันตกและการแผ่ขยายตัวของระบบกฎหมายสมัยใหม่เข้าสู่ประเทศทางตะวันออก

This course examines the formation of legal science or law in the Middle Ages, its expansion from North Italy to different parts of Europe, its movement from the private law into other branches of law, the economic, social and political changes that led to law reform and codification which, in turn, led to modern law in the West, and expansion of the Western modern law into oriental countries.

น.724 ประวัติศาสตร์กฎหมายอาญา**3(3-0-9)**

LA724 History of Criminal Law

ประวัติศาสตร์กฎหมายอาญาของประเทศอังกฤษ และของประเทศภาคพื้นยุโรป ทั้งในเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาและทฤษฎีการลงโทษทางอาญา ศึกษาถึงการปฏิรูปกฎหมายอาญาของประเทศดังกล่าว ตลอดจนศึกษาถึงอิทธิพลของแนวความคิดในทางกฎหมายอาญา และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศอังกฤษ และของประเทศภาคพื้นยุโรปที่มีต่อกันและกัน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงประวัติศาสตร์กฎหมายอาญาของไทยทั้งในแนววิวัฒนาการและเชิงเปรียบเทียบด้วย

This course intends to provide a historical study of criminal law of England and of countries in the Continental Europe both in the context of criminal liability and in the context of punishment. Reform of criminal law of such countries will be examined. The interplay of concepts in criminal law and criminal procedure law of England and those of the Continental will be explored. In addition, the history of Thai criminal law will also be discussed in the comparative dimension.

น.725 การบริหารงานยุติธรรม**3(3-0-9)**

LA725 Administration of Criminal Justice

กระบวนการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาและทัณฑวิทยา ข้อบกพร่องของการบริหารงานยุติธรรม และแนวทางแก้ไข ตลอดจนศึกษาถึงแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษและผู้พ้นโทษมาแล้ว

This course provides a study of the administration of criminal justice and penology in order to get insights into defects in the administration of criminal justice as well as solutions to such defects. The course will also examine how to treat prisoners and ex-prisoners.

น.736 ประวัติศาสตร์กฎหมายมหาชน**3(3-0-9)**

LA736 History of Public Law

กำเนิดและวิวัฒนาการของข้อความคิดว่าด้วยรัฐธรรมนูญนิยม (constitutionalism) และประวัติความเป็นมาของการสถาปนาระบอบรัฐธรรมนูญนิยมในประเทศไทย

This course provides a study of the origin and evolution of the constitutionalism concept and the history of the formation of the constitutionalism in Thailand.

น.744 ปัญหากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล**3(3-0-9)**

LA744 Selected Problems in Private International Law

สัมมนาหลักการและกฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ความสัมพันธ์และความแตกต่างของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลกับกฎหมายอื่น กฎหมายว่าด้วยสัญชาติ กฎหมายว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย หลักเกณฑ์การย้อนส่ง เขตอำนาจศาลและการบังคับคดี รวมทั้งปัญหากฎหมายที่สำคัญในปัจจุบัน เช่น ปัญหาของการไร้สัญชาติ การสมรสของคนต่างชาติดกับคนไทย การทำนิติกรรมสัญญาที่นิติบุคคลต่างชาติทำกับคนไทยและทำกับรัฐ ความรับผิดชอบของรัฐต่อเอกชนต่างชาติ ฯลฯ

This course is intended to be a seminal study of private international law rules and principles, relationship of private international law with other laws, differences between private international law and other laws, law related to nationality, law on conflict of laws, rules of *renvoi*, jurisdiction of courts and execution of judgment. The study is also undertaken of current legal issues such as those involving lack of nationality, marriage between a Thai national and an alien, juristic acts or contracts made by a foreign juristic entity with a Thai national or with the State, liability of the state towards foreign individuals, etc.

น.745 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

3(3-0-9)

LA745 International Humanitarian Law

วิวัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสงครามและการใช้กำลังทหาร หลักกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับสงครามทางบก เรือ อากาศ และความเป็นกลาง บทบาทขององค์การสหประชาชาติและคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) ในการแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเสียหายจากการขัดกันทางกำลังทหาร รวมทั้งกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการควบคุมและการลดกำลังอาวุธ

This course provides an exploration of the evolution of international law related to wars and the use of military forces, international humanitarian law, the rules of wars by land, sea and air, neutrality, the roles of the United Nations and the International Commission of the Red Cross (ICRC) in solving problems and alleviating losses arising from armed conflicts, and international law related to the control and diminution of weapons.

น.747 ปัญหากฎหมายการบินอวกาศและอวกาศ

3(3-0-9)

LA747 Selected Problems in Aviation and Aerospace Law

สัมมนากฎหมายการบินพลเรือนระหว่างประเทศและภายในประเทศ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อำนาจอธิปไตยเหนือน่านฟ้า สิทธิการบิน กฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศ กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศยาน การก่อการร้ายจี้เครื่องบินและการลงโทษ

หลักกฎหมายอวกาศและปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในอวกาศ บ่อเกิดกฎหมายอวกาศ คำนิยามและขอบเขตของกฎหมายอวกาศ เสรีภาพในอวกาศ การใช้อวกาศอย่างสันติและสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้อง

This course accommodates a seminar on the laws relating to international and domestic civil aviation, the International Civil Aviation Organisations, relevant laws, aerospace sovereignty, aviation rights, laws relating to carriage by air, laws relating to the commission of offenses on aircraft and hijacking and penalties.

The scope of this course also covers principles of aerospace law, problems flowing from aerospace activities, sources of aerospace law, definitions and scope of aerospace law, freedom of aerospace, peaceful use of aerospace and relevant conventions.

น.748 ปัญหากฎหมายสหภาพยุโรป

3(3-0-9)

LA748 Selected Problems in European Union Law

สัมมนาวิวัฒนาการทางกฎหมายของการรวมตัวทางเศรษฐกิจของยุโรปนับจากสมาคมถ่านหินและเหล็ก ตลาตร่วมยุโรป ประชาคมยุโรป ยุโรปตลาดเดี่ยถึงสหภาพยุโรป หลักเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายสินค้า เงินทุน และบุคคล สถานะทางกฎหมายของสหภาพยุโรป ศึกษากฎหมายสหภาพยุโรปทั้งในแง่มุมมองของสถาบัน และความสัมพันธ์ภายนอกกับบุคคลในบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ศาลสิทธิมนุษยชนของยุโรป นโยบายร่วมของสหภาพยุโรปด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายเกษตรร่วมกัน การเงินและอุตสาหกรรมร่วม ฯลฯ

This course is a seminal study of the legal evolution of the European economic integration ranging from the Coals and Steels Community, the European Common Market, the European Community, the Single Market Europe to the European Union (EU). The course also covers the principles of freedom of goods, capitals and persons, legal status of the EU, laws of the EU in the perspectives of institutions and relationship with persons under the jurisdiction of international law, European Court of Human Rights, and common policies of the EU in agricultural, financial, industrial and other matters.

น.754 กฎหมายฟื้นฟูกิจการและล้มละลาย

3(3-0-9)

LA754 Bankruptcy and Business Reorganization

วิวัฒนาการ ทฤษฎีหลักการ ขั้นตอนวิธีการ บทบาทและสถานะของลูกหนี้ เจ้าหนี้ ศาลและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการฟื้นฟูกิจการ และล้มละลาย รวมทั้งการปลดจากการเป็นผู้ล้มละลาย

This course is aimed at exploring theories, principles, processes and proceedings in relation to bankruptcy and business reorganization, roles and positions of debtors, creditors, courts and receivership officials in connection with bankruptcy and business reorganization proceedings as well as the discharge of bankruptcy.

น.756 ปัญหากฎหมายแรงงานและประกันสังคม

3(3-0-9)

LA756 Selected Problems in Labour Law and Social Security

ประสิทธิภาพของกฎหมายในการคุ้มครองลูกจ้างในยุคปัจจุบันโดยกฎหมายแพ่ง กฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ โดยเฉพาะการคุ้มครองในเรื่องสิทธิการรวมตัวเป็นสหภาพแรงงาน สิทธิการร่วมบริหาร สิทธิการยื่นข้อเรียกร้อง เจรจาต่อรอง การนัดหยุดงาน สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาล การคุ้มครองการเลิกจ้าง การคุ้มครองการว่างงานและการคุ้มครองการชราภาพ

This course examines effectiveness of current laws in protecting employees under the civil law, labour protection law, labour relations law. The emphasized topics include the right to form a union, the right to participate in management, the right to lodge claims, negotiations, strikes, rights to medical care, protection from unfair termination of employment and from absence of work, and security during the retirement age.

น.757 ปัญหากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

3(3-0-9)

LA757 Selected Problems in Consumer Protection Law

หลักการ เหตุผล และแนวคิดที่ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคมาตรการต่าง ๆ ทางกฎหมายที่ใช้เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค วิธีการบังคับใช้กฎหมาย มาตรการที่ใช้เพื่อเยียวยาแก่ผู้บริโภค ตลอดจนหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีผู้บริโภค และศึกษาเปรียบเทียบหลักการของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทยกับกับประเทศอื่น ๆ รวมถึงปัญหา ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

This course is intended to be a study of principles, rationales and ideology leading to the need for the law on consumer protection, legal measures employed in consumer protection, the enforcement of consumer protection law, redress for consumers and principles of law relating to consumer procedures. For this purposes, legal positions in Thailand will be compared and contrasted with foreign experiences. Other problems pertinent to consumer protection will also be dealt with.

น.759 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

3(3-0-9)

LA759 Selected Problems in Information Technology Law

ปัญหาและพัฒนาการของกฎหมาย ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคมและเทคโนโลยี ผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อสังคม และการปรับใช้กฎหมายในด้านต่าง ๆ เช่น การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ศึกษาหลักการ เหตุผล และแนวคิดของกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนความจำเป็น ในการบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับสภาพสังคมในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

This course seeks to explore problems and legal development arising from the interplay between social phenomena and technology, impacts of technological advancements on society and the application of law in diverse aspects e.g. the making of electronic transactions, the protection of intellectual property or computer crimes. The study embraces principles, rationales and ideology embodied in legislation relating to information technology and examines compelling needs for enactment of legislation for society in the age of information technology.

น.773 กฎหมายวิธีสบัญญัติทางภาษีอากร**3(3-0-9)**

LA773 Taxation Procedure

ประวัติความเป็นมาทั้งในทางทฤษฎี และในทางกฎหมายตลอดจนทางปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมายวิธีสบัญญัติทางภาษีอากร เช่น กฎหมายว่าด้วยกรรมวิธีการประเมินจัดเก็บ การอุทธรณ์ทางปกครอง การพิจารณาและดำเนินคดี การพิสูจน์พยานหลักฐานของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

This course explores theoretical and legal backgrounds of and practices in taxation procedures as reflected in, for example, the law related to collecting assessment methods, administrative appeal, legal proceedings and evidentiary proof. For these purposes, Thai and foreign positions will be compared and contrasted.

น.775 กฎหมายบัญชีภาษีอากร**3(3-0-9)**

LA775 Tax Accounting Law

กฎหมายภาษีอากรในส่วนทฤษฎี แนวคิด หลักการสำคัญ ตัวยกกฎหมายและทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับศาสตร์ทางบัญชี เช่น หลักการเกี่ยวกับวิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป แนวความคิดเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย การคิดค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน การตัดหนี้สูญ การตีราคาหรือการคำนวณค่าและราคาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นราคาทุน ราคาตลาด ราคาสินค้า ราคาทรัพย์สิน ราคาหนี้สิน เงินตราต่างประเทศ เงินทุน เงินสำรอง หน้าที่และวิธีการจัดทำรายงานหรือบัญชี โบลตหนี้ ใบเพิ่มหนี้ ใบกำกับภาษี การขอใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี รวมทั้งการปฏิบัติทางการบัญชีอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับกฎหมายภาษีอากร โดยเฉพาะประมวลรัษฎากร

This course deals with tax law insofar as it concerns important theories, concepts, principles, provisions of law and practices related to accounting e.g. principles regarding generally recognised accounting practices, concepts concerning revenues and expenses, calculation of depreciation, amortisation of bad debts, valuation and pricing, whether historical costs, market value, value of goods, value of property and value of liability, foreign currencies, capital reserves, accounting duties and methods, credit notes, debit notes, tax invoices, application for a licence to operate as an auditor, and other accounting practices, in accordance with tax law, in particular, the Revenue Code.

น.783 ปัญหากฎหมายการเกษตรและสถาบันการเกษตร**3(3-0-9)**

LA783 Problems in Agriculture and Agricultural Institution Law

ปัญหาเกี่ยวกับการเกษตรและสถาบันการเกษตรตลอดจนกฎหมายที่มีผลกระทบถึง “กรรมสิทธิ์” ที่ดินที่ใช้การเกษตร การควบคุมการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน และการปฏิรูปที่ดิน

This course seeks to study problems in connection with agriculture and agricultural institutions, legal principles affecting ownership in the land used for agricultural purposes, land use control, land improvement and land reform.

น.784 ปัญหาการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม

3(3-0-9)

LA784 Problem on Environmental Litigation

วิเคราะห์สภาพบังคับทางกฎหมายในข้อพิพาททางสิ่งแวดล้อมทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญาและคดีปกครอง โดยศึกษาเปรียบเทียบระบบการดำเนินคดีแพ่ง อาญา และคดีปกครองของกฎหมายไทยและต่างประเทศ ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายโดยเน้นเรื่องสิทธิของประชาชนในการฟ้องคดี การรวบรวมพยานและการพิสูจน์พยานในคดีแพ่ง อาญา ปกครอง การระงับข้อพิพาทนอกศาล และศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ

This course provides a critical study of legal enforcement with respect to environmental disputes in civil, criminal or administrative cases. For these purposes, Thai and foreign legal positions will be compared and contrasted. Discussions centre on the right of citizen suit, collection and proof of evidence in civil, criminal and administrative actions, non-judicial settlement of disputes and case studies of Thailand and other jurisdictions.

น.785 กฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับการประกอบธุรกิจ

3(3-0-9)

LA785 Environmental and Natural Resources Law for Business

ศึกษาข้อความคิดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน วิเคราะห์มุมมองด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจการพาณิชย์ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ศึกษาบทบาทของมาตรการต่าง ๆ และการควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมรวมถึงการจัดทำรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ศึกษาและอภิปรายว่ามาตรการทางสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องกีดกันหรือเป็นเครื่องมือส่งเสริมการค้าและการพัฒนา รวมทั้งศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

This course gives account of legal concepts relating to the onservation, management, utilisation of natural resources and the environment and sustainable development. It also explores environmental aspect of transnational and domestic commercial activities. An examination will be made on roles of environmental measures and regulations including environmental impact assessments, at both domestic and international levels, towards sustainable development. Whether or not environmental measures are barriers to or further enhancement of trade and development will be discussed. Related legislation is also covered.

น.787 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม 3(3-0-9)

LA787 Legal Problems Concerning to Environmental Impact Assessment

ประวัติความเป็นมาของสถาบันทางกฎหมายว่าด้วยการประเมินผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาและขั้นตอนของการศึกษาผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ในการอนุมัติโครงการต่าง ๆ รวมทั้งผลในทางปฏิบัติของมาตรการดังกล่าวโดยเปรียบเทียบกับมาตรการในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ พร้อมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกับเนื้อหาขั้นตอนและวิธีการของต่างประเทศด้วย

This course is a study of the history of legal institutions concerning environmental impact assessment (EIA) as well as substantive principles and processes of environmental impact assessment involved in project approval. In this connection, practical consequences of EIA measures will be compared with other environmental protection measures. Legal positions in other jurisdictions will also be compared and contrasted with Thai laws.

น.789 กฎหมายมรดกทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว 3(3-0-9)

LA789 Cultural Heritage and Tourism Law

ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หลักกฎหมายและกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม คุ้มครอง หรืออนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการประกอบธุรกิจท่องเที่ยว นอกจากนี้จะศึกษาวิเคราะห์อำนาจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องและประชาชน ทั้งตามกฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ

To Explore and Analyze Certain Theories, Principles, Concepts, Policies, Legal Principles and Legislation on the Promotion, Protection or Conservation of Cultural Heritage as Well as Law on the Promotion of Sustainable Tourism and Related Businesses. The Course also Studies and Analyzes the Power and Duties of Relevant Officials and Organizations Including the Rights and Duties of Relevant Persons and People. The Exploration and Analyses are Carried out under Thai and Foreign Laws as Well as International Law.

น.799 ปัญหากฎหมายในปัจจุบัน 3(3-0-9)

LA799 Current Legal Issues

การวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาของกฎหมายที่น่าสนใจ รวมทั้งประเด็นและปัญหาของกฎหมายต่างประเทศหรือกฎหมายระหว่างประเทศ

This Course is designed to enable students to develop their analytical skills through interesting legal debates which cover both domestic and international legal issues.

3.1.5.1.4 (เฉพาะแผน ข)

น.700 การค้นคว้าอิสระ

6 หน่วยกิต

LA700 Independent Study

ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในหัวข้อนั้น และให้อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกับอาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก 1 คนที่คณบดีแต่งตั้งเป็นผู้สอบความรู้ผู้เรียนในหัวข้อนั้น

An Independent Study is intended to be a forum for students to conduct research on the topic of their interest upon approval of an advisor. Each student will then be co-examined on such topic by his or her advisor together with one more instructor or qualified examiner as appointed by the Dean.

3.1.5.1.5 วิทยานิพนธ์ (เฉพาะแผน ก แบบ ก 2)

น.800 วิทยานิพนธ์

12 หน่วยกิต

LA800 Thesis

การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชานิติศาสตร์เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนิติศาสตร์และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัยและจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

A thesis requires a creation of a research project and a conduct of research leading to a new body of knowledge in the field of law. Students are required to write a thesis in law and present it. An article reflecting the thesis is also required to be written and published. Students must adhere to research and publication ethics.

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

ไม่มี

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ไม่มี

4.2 ช่วงเวลา

ไม่มี

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

ไม่มี

5. การกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ การสอบประมวลความรู้ และการสอบภาษาต่างประเทศ

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

วิทยานิพนธ์ คือ การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชานิติศาสตร์เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนิติศาสตร์และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัยและจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

การค้นคว้าอิสระ คือ ค้นคว้าวิจัยในหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในหัวข้อนั้น และให้อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกับอาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก 1 คนที่คณบดีแต่งตั้งเป็นผู้สอบความรู้ผู้เรียนในหัวข้อนั้น

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

นักศึกษา :

1. มีองค์ความรู้และประสบการณ์การวิจัยในสาขาวิชานิติศาสตร์ที่จะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาวิชาการในสาขาวิชานิติศาสตร์ของตนได้
2. มีการนำทักษะการวิเคราะห์ การวิจัย และการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสภาวะแวดล้อมที่ทันสมัยและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
3. มีพัฒนาการของวิชาการและทางวิชาชีพในสาขาวิชานิติศาสตร์ที่มีจิตสำนึกที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

5.3 ช่วงเวลา

- การทำวิทยานิพนธ์นักศึกษาจะต้องศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติหรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 และมีระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ 1 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 5 ภาคการศึกษา

- การทำการค้นคว้าอิสระจะต้องศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติหรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 และจะต้องสอบผ่านประมวลความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำการค้นคว้าอิสระซึ่งมีระยะเวลาในการทำค้นคว้าอิสระ 1 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 5 ภาคการศึกษา

5.4 จำนวนหน่วยกิต

- วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต
- การค้นคว้าอิสระ	6	หน่วยกิต

5.5 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ การสอบประมวลความรู้ และการสอบภาษาต่างประเทศ

5.5.1 การทำวิทยานิพนธ์ (สำหรับแผน ก แบบ ก 2)

(1) นักศึกษาจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

(2) นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นที่อาจารย์ประจำหลักสูตรเห็นชอบ

(3) เมื่อนักศึกษาจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว ในแต่ละภาคการศึกษาจะต้องรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ตามแบบรายงานผลของคณะนิติศาสตร์ โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อรายงานต่อคณะนิติศาสตร์

(4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5.5.2 การสอบวิทยานิพนธ์ (สำหรับแผน ก แบบ ก 2)

(1) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบภาษาต่างประเทศผ่านแล้ว

(2) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559

(3) นักศึกษาจะมีสิทธิสอบวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ครบ 12 หน่วยกิต และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอนุมัติให้เสนอสอบได้

(4) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5.5.3 การค้นคว้าอิสระ (สำหรับแผน ข)

(1) นักศึกษาตามหลักสูตร แผน ข จะจดทะเบียนทำการค้นคว้าอิสระได้เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

(2) นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ผ่าน จึงจะมีสิทธิสอบการค้นคว้าอิสระ

(3) นักศึกษาต้องทำการค้นคว้าอิสระเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นที่อาจารย์ประจำหลักสูตรเห็นชอบ

(4) เมื่อนักศึกษาจดทะเบียนทำการค้นคว้าอิสระแล้ว ในแต่ละภาคการศึกษาจะต้องรายงานความก้าวหน้าการค้นคว้าอิสระตามแบบรายงานผลของคณะนิติศาสตร์ โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อรายงานต่อคณะนิติศาสตร์

(5) อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(6) การสอบการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559

5.5.4 การสอบประมวลความรู้ (สำหรับแผน ข)

(1) นักศึกษาจะต้องยื่นความจำนงต่อคณะนิติศาสตร์เพื่อขอสอบประมวลความรู้ และจะต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

(2) คณะนิติศาสตร์จะเปิดสอบประมวลความรู้ ซึ่งเป็นการสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่า หรือทั้งสองอย่าง ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง หลักเกณฑ์การสอบให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

(3) นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ให้ได้ระดับผ่าน (P) ภายใน 3 ครั้ง มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งจะบันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

5.5.5 การสอบภาษาต่างประเทศ

(1) นักศึกษาจะต้องสอบภาษาต่างประเทศให้ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ก่อนการสอบวิทยานิพนธ์สำหรับแผน ก แบบ ก 2 และก่อนการสอบการค้นคว้าอิสระสำหรับแผน ข

(2) หลักเกณฑ์การสอบภาษาต่างประเทศให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการสอบภาษาต่างประเทศสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2559 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561

5.6 การเตรียมการ

การเตรียมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ มีดังนี้

5.6.1 การให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อและประเด็นในการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระตามความสนใจของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตร

5.6.2 การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วยอาจารย์ภายในคณะนิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระเพื่อให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผลเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

5.6.3 ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติหรือการนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานการสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา

5.7 กระบวนการประเมินผล

กระบวนการประเมินผลในการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระจะดำเนินการภายใต้การบริหารจัดการ และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2561 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ.2559 โดยมีกระบวนการประเมินผลดังนี้

5.7.1 การประเมินผลร่างเค้าโครงวิทยานิพนธ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลักซึ่งเป็นอาจารย์ภายในคณะนิติศาสตร์ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกสถาบัน

5.7.2 การประเมินผลเค้าโครงวิทยานิพนธ์จากการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ โดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ภายในคณะนิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีคุณวุฒิตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

5.7.3 การประเมินผลวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ โดยการสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระเพื่อประเมินผลคุณภาพของวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระเป็นครั้งสุดท้าย

5.7.4 การประเมินผลรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

5.7.5 การประเมินผลบทความจากวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก่อนส่งบทความวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding) ตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา (สำหรับนักศึกษาแผน ก แบบ ก 2) และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้ (สำหรับนักศึกษาแผน ข)

5.7.6 การประเมินผลความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 และประกาศของคณะนิติศาสตร์

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน

การวัดผลให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนี้

1.1 การวัดผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิต ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	B-	C+	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

1.2 การนับหน่วยกิตที่ได้ให้นับรวมเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C เท่านั้น รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่า C ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

1.3 นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ได้อักษร C หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกหนึ่งครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U อีก ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร C ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

1.4 การวัดผลวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) และการประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ.2559 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2561 และหลักเกณฑ์ของหลักสูตรของคณะนิติศาสตร์

1.5 การวัดผลการสอบประมวลความรู้ แบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับ P (ผ่าน) และระดับ N (ไม่ผ่าน) เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2561

1.6 การวัดผลการสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับ P (ผ่าน) และระดับ N (ไม่ผ่าน) เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการสอบภาษาต่างประเทศสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2559

1.7 เงื่อนไขต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาประเมินจากรายวิชาที่มีการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีกระบวนการวัดผลรายวิชาในแต่ละด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การสอบภาษาต่างประเทศ การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ การสอบประมวลความรู้ การสอบการค้นคว้าอิสระ ซึ่งการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในแต่ละขั้นตอนจะดำเนินการโดยอาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ รวมถึงอาจารย์ประจำหลักสูตร

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ได้ศึกษาครบตามหลักสูตรและสอบผ่านรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 (จากระบบ 4 ระดับคะแนน)

3.3 ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบประมวลความรู้ (สำหรับนักศึกษาแผน ข)

3.4 ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการสอบภาษาต่างประเทศสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2559

3.5 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะนิติศาสตร์แต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ที่คณะกรรมการสอบลงนามเรียบร้อยแล้วให้มหาวิทยาลัย 1 ชุด เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ พ.ศ.2559 (สำหรับนักศึกษาแผน ก แบบ ก 2)

3.6 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบการค้นคว้าอิสระ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่คณะนิติศาสตร์แต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และนำส่งการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์และหน้าอนุมัติการค้นคว้าอิสระที่คณะกรรมการสอบลงนามเรียบร้อยแล้วให้มหาวิทยาลัย 1 ชุด เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559 (สำหรับนักศึกษา แผน ข)

3.7 ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว (สำหรับนักศึกษา แผน ก แบบ ก 2)

3.8 ผลงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้ (สำหรับนักศึกษา แผน ข)

3.9 การรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระทุกภาคการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3.10 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่คณะนิติศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด